

Szombati Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVI SAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58.
SUBOTICA, Kralja Aleksandra 9. Telefon 6-70

Novisád, 1930. évi október hó 8
SZERDA
XI. évfolyam 235. szám

Előfizetési ára: egy óra 40 dinár, három óra 120 dinár. — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár. Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Az R. 101. a kellő biztonsági intézkedések és felszerelés nélkül kezdte meg indiai utját

Kézzel kormányozták a léghajót, elromlott a magasságmérő és a léghajón összegyűlt esővíz gátolta a normális repülést — A katasztrófa áldozatait hadihajókon Angliába szállították — Eckener dr-t felkérték, hogy segítsen megállapítani a katasztrófa okát — A villanyvezetékéből kipattanó szikra okozta a robbanást.

Párisból jelentik: Copper őrnagy, az angol vizsgálóbizottság elnöke tegnap késő este Beauveisben fogadta a sajtó képviselőit, hogy felvilágosításokat adjon nekik a bizottság munkájáról. Az őrnagy kijelentette, hogy összesen

negyvenhat holttestet találtak, nem negyvenhetet. A tévedés úgy keletkezett, hogy egy holttestet, amelyet két részben találtak meg, két koporsóba tettek.

Az őrnagy kijelentése folytán megdőlt az a tegnap elterjedt feltevés, hogy az R. 101 léghajón potyautas lett volna. A Franciaországban tervezett egyházi szertartást nem tartják meg.

A koporsókat tegnap délelőtt 11 órakor felravatalozták a városházaterén, majd a vasutállomásra vitték, innen különvonaton szállították Boulogneba, ahol

délután két angol torpedonaszád fedélzetére szállították a koporsókat.

Az angol-francia vegyes vizsgálóbizottság eddig mindössze öt halott személyazonosságát állapította meg. A további vizsgálatot a családtagok jelenlétében Londonban tartják meg. A különvonatot, amely a koporsókat Boulogneba szállította, negyven repülőgéppel kísérte. A katasztrófa életben maradt utasai szintén a különvonaton utaztak. A vonat délután 4 órakor érkezett meg Boulogneba.

A londoni Daily Telegraph a szerencsétlenségről azt írja, hogy

több mint huszat az utasok közül a folyosón összezsúfolva találtak. Valószínűleg sejtették a veszélyt és a szabadba akartak menekülni.

Hírszerint több mint két tonna esővíz lehetett a léghajó tetején levő tartályban, amely erősen növelte a léghajó súlyát.

Megállapították a vizsgálat, hogy nyolcszáz font súlymegtakarítás kedvéért

az indulás előtt leszerelték egy kormányozó készüléket, amellyel helyettesíteni lehetett volna a lezuhanást okozó magasság-kormányt,

amely, mint ismeretes elromlott és közvetlen előidézője volt a katasztrófának.

Lord Thompson légügyi miniszter holttestét még nem sikerült teljes bizonyossággal felismerni. A kincstári hivatal külön bizottságot küldött ki a hátramaradtak igényeinek tanulmányozására. A kormány a lehetőségig gondoskodni akar a hátramaradtokról.

Felmerült az a javaslat, hogy

Anglia megvásárolja Franciaországtól a katasztrófa színhelyét és ott emlékművet állít fel.

A koporsókat szállító torpedonaszádok megérkezését az éjszakai órákra várták Londonban. Az R. 101 áldozatait a Cardington-

tól két és fél mérföldnyire fekvő

Bedford temetőjében helyezik örök nyugalomra,

ahol már két háborus emlék áll. Az egyik egy angol hadosztályé, a másik pedig az ott nyugvó német hadifoglyok emlékműve.

A tegnap reggeli angol sajtó foglalkozik azzal a problémával, hogy

építsenek-e továbbra is léghajókat Angliában.

A munkáspártnak az angol kormányhoz közlő lapja annak a véleményének ad kifejezést, hogy meg kell előbb várni az R. 101 katasztrófája ügyében megindult vizsgálat eredményét és csak akkor lehet végleges ítéletet mondani ebben a kérdésben.

Magánjelentések szerint

Brazília husz állama közül kilenc csatlakozott a forradalomhoz

Nyolcvanezer főnyi hadseregük van a forradalmároknak

Rio de Janeiróból jelentik: A forradalmi mozgalom Brazília északi részére is átterjedt. A dél-brazíliai felkelők táborából érkezett jelentések szerint

Brazília husz állama közül kilenc csatlakozott eddig a forradalmi mozgalomhoz.

Pernambuco a forradalmárok kezébe jutott. A felkelők vezére azt hiszi, hogy a forradalom néhány napon belül győzni fog.

A forradalmárok nyolcvanezer főnyi hadserege elindult a főváros és az attól délre fekvő Sao Paoló felé.

A hadsereg el van készülve arra, hogy támadásba megy át, ha ellenállással találkozik. A brazíliai kormány hadihajókat akar küldeni az ország déli részébe, hogy blokádot alá vegyék az ottani kikötőket. Egy rio de janerói jelentés úgy hiszi, hogy

nagy harcra van kilátás a felkelők és a kormányesapatok között.

A newyorki Associated Press értesülése szerint az élelmiszer ára Rio de Janeiróból máról holnapra 100-300 százalékkal emelkedett, mert lehetetlenné vált az élelmiszerek felhozatala a mögöttes országrészből.

A newyorki politikai körök felfogása szerint a jelenlegi brazíliai lázadás a legkomolyabb azok között a forradalmak között, amelyek az utolsó hónapokban Délamerikában lejátszódtak.

Rio de Janeiróból érkezett híradás szerint a kormányrendeletet bocsátott ki, amelyben bevonulásra szólítja fel az összes harminc éven aluli katonákat. Buenos Ayresben több szakszervezet teg-

napra sztrájkot proklamált, jöllehet a hadiállapotot kihírdették. A rendőrség letartóztatta a szakszervezetek vezetőit.

A Rio Grande de sul-i és a minasgerezasi lázadók első dolga az volt, hogy dinamittal felrobbantották a vasúti síneket, az alagutakat, a telefonvezetéseket pedig elvágták. Ennek következtében a két állam helyzetéről csak kevés hír szivárgott ki és a szövetségi csapatok is csak későn érkezhettek a lázadás színhelyére.

A hivatalos kormányjelentés közli, hogy a kormány teljes mértékben rendelkezik a katonaság és a tengerészet felett és reméli, hogy rövid időn belül helyreállíthatja a rendet.

az angol kormány felkérte Eckener dr-t, hogy a lezuhanás okának kiderítésére megindult vizsgálatban mint szakértő vegyen részt.

Párisból jelentik: Az R. 101 katasztrófájának felderítésére kiküldött vegyes bizottság állandó permanenciában, lázasan dolgozik. Az eddigi adatok szerint

a robbanás közvetlen oka a villanyvezetékéből kipattanó szikra volt, amely akkor keletkezett, amikor a léghajó a földhöz ütődött és a villanyvezetékek elszakadtak. Azt is megállapították, hogy a léghajó a kellő biztonsági intézkedések és felszerelés nélkül kezdte meg indiai utját.

A mechanikus kormány leszerelése például azt eredményezte, hogy a kormányt pusztán kézzel kellett irányítani, ami kétségtelenül nagyon megnehezítette a helyes manővrozást.

A léghajó életben maradt egyik mérnökének állítása szerint

a magasságmérő is rossz volt, így történt, hogy a szélroham a gépet a földhöz nyomta.

A legújabb jelentések szerint a halottakat ezüst fogantyúval díszített tölgyfa koporsókba zárták és többet már nem is bolygatják őket, mert a holttestek olyan állapotban vannak, hogy a boncolásra gondolni sem lehet.

Hatvankét szubotikai vasúti sorompót megszüntettek

A szubotikai vasúti sorompókat felülvizsgáló bizottság tegnap este fejezte be munkáját Szubotícán. A bizottság, amelynek a vasúti szakértőkön kívül Medakovic Dusan rendőrkapitány volt a tagja, felülvizsgálta az összes vasúti sorompókat. A bizottság megállapítása szerint

nyolcvan sorompó közül hatvankettőt megszüntetnek és kizárólag az állomás közelében levők és a kanyarodóknál levő husz sorompó marad meg. A megmaradt sorompókat

reflektorokkal és csengőkkel szerelik fel.

A sorompók minden vonat közeledése előtt csengőjelzéseket fognak leadni. A vágóhid melletti átjáró, ahol a legutóbbi borzalmas katasztrófa történt, a bizottság döntése szerint megmarad.

Marinkovics külügyminiszter nyilatkozott

az európai egyesült államokról, a Kellog-paktumról és a kisebbségi kérdéstről

„Többet adunk a kisebbségeknek, mint amennyire a konvenciók köteleznek” — mondja nyilatkozatában a külügyminiszter

Beogradból jelentik: Marinkovics külügyminiszter, aki tegnap érkezett haza Genf-ből, megérkezése után fogadta az újságírókat, akiknek hosszabb nyilatkozatot adott. A külügyminiszter többek között a következőket mondotta:

— Hogy helyesen értékelhessük a Népszövetség idei közgyűlését, tekintetbe kell venni, hogy az meglehetősen kedvezőtlen körülmények között történt meg. A súlyos gazdasági, emellett pedig az egészen bizonytalan politikai helyzet a közgyűlésre és munkájára is kihatással voltak.

Ilyen körülmények között is azonban a közgyűlés jó eredményeket ért el.

A nagyszámu nem politikai kérdésről nem beszéltek, kétségtelenül eredményeket értünk el súlyos politikai kérdésekben, amelyeket napirendre tűztek. Az európai szövetség kérdése, amelyet Briand vetett fel, szintén napirenden volt.

Aki ismeri a Népszövetség mechanizmusát és munkájának módszerét, az előtt

világos, hogy az európai szövetség kérdését nem fogjuk levenni a napirendről mindaddig, amíg meg nem valósul.

Aki realiztikusan értékeli a dolgok állását, az nem is várhatott többet a közgyűléstől, mint amennyit elértünk. Az európai szövetség kérdésének olyan komplexuma van, hogy azt nem lehet a Népszövetség egyetlen közgyűlésén elintézni.

A közgyűlésen kidolgoztuk a megtámadott és háborúval fenyegetett államok pénzügyi segítségének konvencióját is, ezt az egyezményt az államok többsége és így a mi államunk is aláírta.

Végül a már régen hirdetett kisebbségi vitában is résztvettünk. Számunkra ez is eredménnyel végződött. Ismeretes, hogy ebben a kérdésben arra törekedtek, hogy egyenlenséget idézzenek elő és hogy a kisebbségek védelmének érveivel felemeljék azoknak az államoknak kötelezettségeit, amelyek a kisebbségekről különböző szerződésekkel és egyezményekkel írtak alá. A Népszövetségen kívül eső bizonyos kö-

rökben azzal számoltak, hogy ezeket a kötelezettségeket az aláíró államok elleni propagandára használják fel. A vita ezzel szemben arról győzött meg, hogy ez lehetetlen.

A kisebbségek védelmére új garanciákat csak akkor lehet adni, ha a nagyhatalmak elfogadják, hogy ezek a rendelkezések a Népszövetség valamennyi államára, legalább azonban a Népszövetség európai államaira érvényesek legyenek.

Mi mindig a kisebbségek védelme mellett voltunk és erre legjobb bizonyíték az, hogy

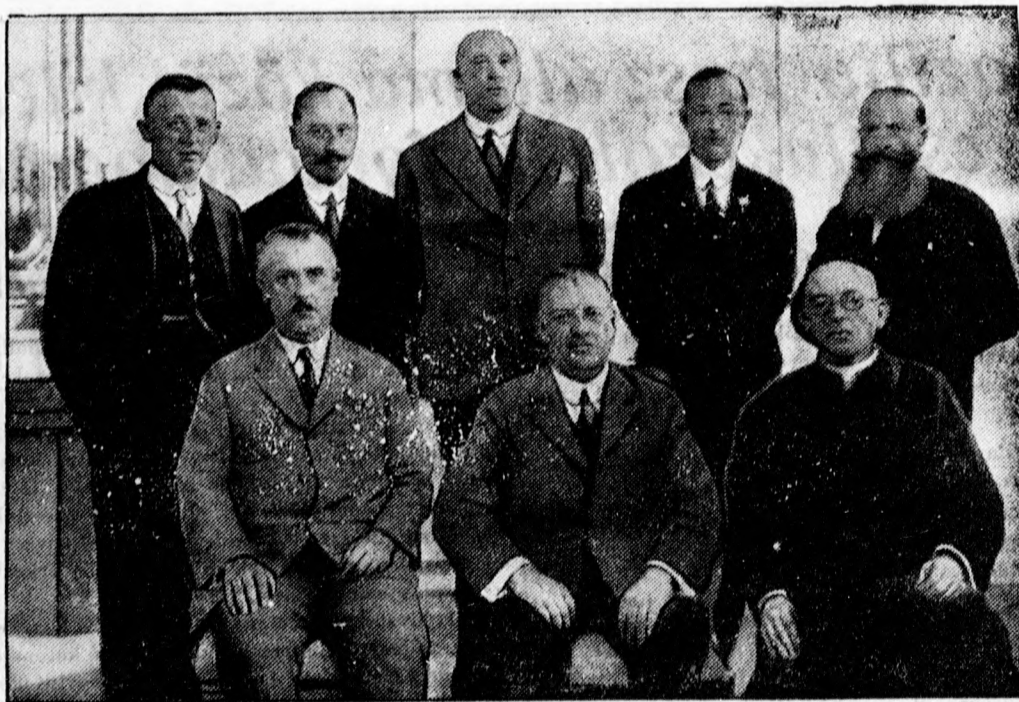
ma is többet adunk kisebbségeinknek, mint amennyire az egyezmények köteleznek.

Kijelentettük a Népszövetség közgyűlésének, hogy bármikor készek vagyunk, hogy résztvegyünk egy kisebbségi statutum kidolgozásában,

amelyet a legliberálisabb szellemben fogalmazzunk meg, de amely minden államra és minden kisebbségre egyaránt lenne érvényes.

hogy semmiféle sikertelenséget nem jelent

Szükségesnek tartom végül megemlíteni, az a tény, hogy a Népszövetségnek indítványozták, hogy az egyes paktumokat cseréljék ki és hozzák összhangzásba a Kellogg féle paktummal. Ennek a kicserélésnek a megvizsgálásánál megállapítottuk, hogy ezt a kérdést alaposan át kell tanulmányozni, nehogy az előbb alakult viszonyokat és békegaranciákat megrendítsük. Egyebekben az ügy nem is sürgős, mert a két paktum nincs is diszharmonióban, hiszen a Kellogg paktumot nem írta volna alá a Népszövetség annyi állama, ha a paktum nem lenne összhangzásban a Népszövetség paktumával.

AZ ÚJ OSZTRAK KORMÁNY

Allnak balról jobbra: Prof. Czermak (közoktatás), dr. Juch (pénzügy), Heindl (kereskedelem),

Starhemberg herceg (belügy), Thaler (földművelésügy), Ulnak: Schmitz (népjólét), Vaugoin (kancellár és hadügy), dr. Seipel (külügyminiszter).

Paul Boncour fegyverkezésre szólítja fel Franciaországot

A vörös, fekete és horogkeresztes diktatúrák könnyen gyűjthetnek hadianyagot

Párisból jelentik: Paul Boncour, szocialista képviselő, a külügyi bizottság elnöke a Journal hasábjain hangoztatja, hogy a vörös, fekete, vagy pedig a horogkeresztes diktatúráknak

ezer es ezer módszer áll rendelkezésére, hogy hatalmas raktárakat létesítse-

nek fegyverekből és egyéb hadianyagokból,

amelyeket azután egy nap Franciaországra zudíthatnak.

Ezzel a helyzettel szemben Franciaországnak nem áll más védekezés rendelkezésére, minthogy maga is fegyverkezzék.

Tudnivalók a Magyarországra beköltöző optások részére

Mindazon optások, akik optálásukat a beográdi m. kir. követségen folyó évi május 15-től kezdődőleg történt jegyzékbevételek alkalmával igazolták és optálásukat a magyar kir. Belügyminisztérium érvényesnek elismerte (állampolgársági bizonyítványt nyertek) folyó évi október hó 31-keig tartoznak Magyarországra költözni. Ezen határidő végleges és meghosszabbítva nem lesz.

Az átköltözésre jelentkezett optások és családtagjai, kiknek utlevelük még nincsen, elutazásuk előtt kötelesek a beográdi m. kir. követségen utiigazolványt váltani, melyet a követség díjmentesen állít ki. A családfővel közös utiigazolványba kerülnek az összes családtagok. E célból 2 darab családi fényképet vagy minden 15 évet betöltött személy 2 fényképet és a családfő hatósági személyleírását tartozik egyidejűleg beküldeni.

A Trianoni békeszerződés 66. cikke értelmében az optálók magukkal vihetik bármi néven nevezendő ingó vagyontárukat. Emiatt sem kilépési, sem belépési díjakkal vagy illetékekkel nem terhelhetők. Jogukban áll továbbá megtartani itteni ingatlanikat.

Az átköltözés alkalmával átviendő ingóságokról az illetékes jugoszláv helyi hatóság által igazolt leltár 2 példányban elkészítendő. Egyik példányhoz magyar nyelvű fordítás csatolandó s ez a fordítás hitelesítés végett a beográdi m. kir. követségnek beküldendő, amely a hitelesítést az optások részére díjmentesen eszközözi.

Állatokat csakis a Szubotica—Kelebia Virovitica—Bares, Koprivnica—Gyékényes, Cakovec—Murakeresztur és Banatsko Arandjelovo—Szőreg vasutállomásokon lehet átszállítani. Az állatoknak el kell látva lenniük származási és egészségi bizonyítványokkal.

Az átköltözésről úgy a jugoszláv, mint a magyar vasutakon a beköltözők saját ma-

guk kötelesek gondoskodni. A teljesen vagyontalan optások a magyar államvasúton a menetjegy és fuvardíj megfizetésének elengedése mellett fognak tovább szállítani.

A magyar határhatóságok csak azon személyeket bocsátják be külön beköltözési engedély nélkül, akik a belgrádi m. kir. követség által e célból kiállított igazolványt felmutatják.

Magyar királyi követség

Oroszországban havazik, Közép és Nyugateurópában még mindig viharos és csapadékos az idő

Továbbra is csapadékos jósolnak a meteorológusok

Az Európát borító nagy depressziós rendszer főcentrumba a Balti országok táján van, ahol erős légköri zavarokat idéz elő.

Hideg poláris levegő hatolt be Észak-országra erős havazást okozva.

Közép és Nyugateurópa az oceáni légáramlás hatása alá került, amely mindenütt csapadékos és viharos szeleket okoz.

Hazánkban a hétfői nap folyamán országos esőzés lépett fel, amely különösen a déli részeken volt nagymérvű. Ugyancsak országos esőzést jelentenek Magyarországból is, ahol az eső mennyisége csaknem mindenütt meghaladta a harminc millimétert. Így Turkeven 38, Pécsen 38 és Halason 37 milliméteres eső esett. Az éjjeli hőmérséklet ismét a normális alá esett. Hazánk északi részén a tegnapi nap folyamán ismét kiderült az idő és a hőmérséklet husz fokig szállott fel, a délutáni órákban azonban ismét felhőzet vonult át, a hőmérséklet mindamellett nem változott.

A külföldi meteorológiai megfigyelések szerint

változókéony, jobbra szeles idő várható, lényegtelen hőváltozással és továbbra is sok helyütt esővel.

Noviszádon tegnap délelőtt derült ég-bolt mellett 21 fokig emelkedett a hőmérséklet, az előző napi viharos és esős időt meleg időjárás váltotta fel, amely azonban nem ingerkezik tartósan. Az ország többi részeiben mindenütt voltak esők, több helyütt átmeneti kiderülés lépett fel.

Rálött az országuton a haragosára

Beeskerekről jelentik: Ronku Janko malitoráki földműves évek óta ellenfele Ritoroszkun Jovan toráki gazdálkodónak és tegnap újabb összeszólalkozás volt közöttük a bejegyzetgyuradji vásáron.

Hazamenet közvetlen közletről rálötték Ritoroszkura,

a golyó azonban célt tévesztett és a gazdálkodó feje felett süvített el.

A következő pillanatban egy férfi ugrott ki a közeli utmenti bokrok mögül és csakhamar eltűnt az alkonyati sötétségben. Malitorákra érve Ritoroszkun jelentést tett a történetekről a csendőrségnek, amely Ronkut letartóztatta, miután

alapos a gyanu, hogy ő akarta Ritoroszkun agyonlőni.

— A kruseváci dalegylet Beeskereken. Beeskerekről jelentik: A kruseváci Obilics dalárda kedden érkezett Beeskerekre, ahol az állomáson Sztefanovics Nikola polgármester üdvözölte a vendégeket, akik innen az ipartestületi székházba, majd szállásaikra mentek. Az iparos dalárda az este tartotta meg hangversenyét nagy sikerrel.

Az angol és francia sajtó erélyes rendszabályokat követel az orosz dumping letörésére

A francia gazdasági érdekeltségek az orosz buza kitiltását követelik

Chartesből jelentik: Az Eure et Loire mezőgazdasági szindikátus feliratban arra kérte a földművelésügyi minisztert, hogy

azonnali hatállyal tiltsa be az orosz buzaának behozatalát Franciaországba.

A londoni Times tegnap reggeli száma vezércikkben foglalkozik a szovjet kormány dumping-módszerével. A lap szerint Moszkva minden valószínűség szerint azért folyamodik ehhez a módszerhez, mert az orosz kormánynak nagyobb összegre volna szük-

sége, hogy finanszírozza öt évre szóló nagy gazdasági programját, amelynek az lenne az eredménye, hogy

az európai gazdaságban elért minden eddigi eredményt megsemmisítene.

A lap felhívja a Londonban ülésező birodalmi konferenciát, hogy tűzze programjára az orosz dumping-kérdést és tegyen meg minden szükséges intézkedést a mozgalom letörésére.

Meghozta döntését a noviszádi árumintavásár és kiállítás bírálóbizottsága a jutalmak kiosztása ügyében

Arany és ezüstérmeket, okleveleket és a királyi báni közigazgatás díjait osztották ki a kiállítók között

A noviszádi nemzetközi kiállítás és mintavásár vezetősége tegnap kapta meg a kiállítás bíráló bizottságától a jelentést a kiállított tárgyak díjazásairól. A jelentés szerint

a saját termékeiket kiállító cégek közül negyvenötöt tüntettek ki aranyérmel, huszonkettőt ezüstérmel és ötvenyolc kiállítót oklevéllel.

Ezenkívül diszoklevéllel tüntettek ki huszonnégy kiállítót a kiállítás körül kifejtett fáradságukért és izléses rendezéseikért. A királyi báni hivatal azonkívül tizenkét iparosnak ezeröttszáz és ezer dináros jutalmakat osztott ki. A zsüri tagjai a következők voltak:

Vujics Velimir, a báni közigazgatás kereskedelemügyi osztályának főnöke, Obuljen Miho, a kereskedelmi és iparkamara tanácsosa, dr. Petrovics Branko, a noviszádi terményüzem vezetője, Grkovic Jovan a gyáriparosok és mezőgazdák szövetségének titkára és Grkinics Száva, noviszádi ipartestületi alelnök.

Aranyérmel kitüntetett kiállítók

1. Alba tükörgyár, Noviszád, 2. Albus szappangyár, Noviszád, 3. Ballange és Edenhofer billiárdgyár, Indjija, 4. Bernold Szilveszter redőnygyár, Noviszád, 5. Biljana d. d. Beograd, 6. Bory Béla motor és szivattyúgyár, Szubotica, 7. Brandecker szövetygyár, Kula, 8. Dietrich F. bőrönd és galanteriagyár, Noviszád, 9. Allami selyemgyár Noviszád, 10. Erdeljan Nikola automobil és fiakkergyár, Noviszád, 11. Fonó és kötélverőgyár, Odzsaci, 12. Futog—Cserevicsi uradalom, 13. Goldner testvérek jégsekreány gyára Szubotica, 14. Hetzel Jakab és Fiai triergyár, Sové, 15. Ivkovic Gyorgye nyomda és könyvkötészet, Noviszád, 16. Kalenics Mita autóalkatrészek, Noviszád, 17. Karbierer T. és Fiai butorgyár, Noviszád, 18. Knebl és Dietrich bőrárugyár, Indjija, 19. Kramer Testvérek vasárugyár, Noviszád, 20. Kulpin d. d. konzervgyár, Noviszád, 21. Szörmeakereskedelmi és ipari r. t. Noviszád, 22. Lebisch Quirin harangöntőde, Zagreb, Letics Milan butorgyár, Noviszád, 24. Lovadinics Mária, Oszijek, 25. Micics és Kamler textilgyár, Noviszád, 26. Moser Brunó likőr, sör és pezsgőgyára, Zemun 27., Oszijeki vasöntőde és gépgyár r. t. 28. Pátia vegyitermékek gyára, Szubotica, 29. Plevna cukorka és csokoládégyár, Noviszád, 30. Első jugoszláv vegyészeti gyár, 31. Reichel cementárugyár, Novapalánka, 32. Reich Jakab és fiai mezőgazdasági gépgyár, Noviszád, 33. Reich Matija és fiai autókárosze-

ria és motorgyár, Noviszád, 34. Saurerverke, Bécs, 35. Schiff Avram ponyva és kötélgyára, Noviszád, 36. Schomann és Bauer cementárugyár, Noviszád, 37. Teszlics Petar likörgyára, Szisak, 38. Reichenburgi trapisták csokoládé és likörgyára, 39. Truppel Béla hangszergyár, Noviszád, 40. Varga Sándor malomgépgyára, Ada, 41. Vitrum tükörgyár, Noviszád, 42. Vojvodjanska Livnica d. d. Noviszád, 43. Knebel, Dietrich és Cie, Indjija, 44. Kamendin d. d. szérumgyár, Noviszád, 45. Medics és Zankel, Noviszád.

Ezüstérmel kaptak a következő kiállítók:

1. Bachinger F. képkeretgyár, Szubotica, 2. Bauer Franja harisnyakötőde, Noviszád, 3. Berger Ladisláv bőrfeldolgozó szerszámok gyára, Szubotica, 4. Bence Anton és Fiai butorgyár, Velikibecskerek, 5. Beogradi aszfalt és kátránytermék gyár, 6. Pfeiffer és Fischer novivrbázi hordógyár, 7. Csretnik Joszip mezőgazdasági gépgyár, Sztarijura, 8. Friedmann Ida kézimunkaipar Noviszád, 9. Gajer Jakab és fiai butorgyár Novivrbász, 10. Marle Ernő kézimunkaipar, Szubotica, 11. Moor és társai butorgyár Indjija, 12. Melkusz Karlo övgyár, Noviszád, 13. Neduesin Danilo vasöntőde, Noviszád, 14. Nettel szörmeipar, Noviszád, 15. Omega, első jugoszláv pénztárgyár, Noviszád, 16. Orient kartonázs és litográfia, Noviszád, 17. Paksz művirággyár, Noviszád, 18. Pilko Rudolf műfonóda, Noviszád, 19. Polich és Varga ekegyár, Kula, 20. Sebestyén Jenő mérleggyára, Szubotica, 21. Sztanisics Milan és fiai üvegipar, Szombor, 22. Stroh Henrik ekeipar, Noviszád.

Oklevelet kapott kiállítók:

1. Albrecht Károly gyermekkosci gyár, Zemun, 2. Estetik műterem, Maribor, 3. Avala kartonázs, Noviszád, 4. Affolder A. festő, Bresztovác, 5. Belosev Milos kézimunka ipar, Mokrin, 6. Ing. Bikar Vaszilje és társai, Beograd, 7. Chromos d. d. nyomdagépipar, 8. Gyorgyevics Trajko szappangyár Leszkovác, 9. Dudás Márton, szörmeipar, Kula, 10. Eckstein Simon bor és likörgyára, Noviszád, 11. Fellegi József autóműhelye, Noviszád, 12. Filipovics Adám szén savgyár, Pancsevo, 13. Szubotica paplangyár noviszádi fiókja, 14. Garotics testvérek piroti szőnyeggyára, 15. Girlich Hermann nyaktendőgyára, Noviszád, 16. Glaeser József cipész, Noviszád, 17. Golub tricottage, Beograd, 18. Goeser Antal műkertész, Szombor, 19. Grubnik Rudolf husárkészülékek gyára, Ljubljana, 20. Városi kertészet, No-

viszád, 21. Gajdobranszki Petar, Noviszád, 22. Hauser Ferenc cipész, Noviszád, 23. Ir-say József fegyverkereskedés, Noviszád — (Petrovaradin), 24. Ivanovic Julka paplan-gyár, Noviszád, 25. Jan Karlo automobilipar, Indjija, 26. Kemikalija, Noviszád, — 27. Kirszt Fülöp fegyveripar, Sztárvrbász, 28. Knotek Erma és társai mezőgazdasági gép-gyár, Noviszád, 29. Kovács Ferenc, Zagreb, 30. Kolonial élelmiszeripar, Beograd, 31. Lachs A. bőrárugyár, Noviszád, 32. Langer-mann Károly takaréktűzhely gyár, Noviszád, 33. Lefkovic Teodor fiai keramiai vállalat, Velez, 34. Milics Jovan kertészet, Novifu-tog, 35. Marinkov Branko bortermelő, Kar-lovci (Szrem), 36. Mitrovics Bozsidar, Val-jevo, 37. Metlana seprőgyár, Noviszád, 38. Milosev Szvetisláv, Noviszád, 39. Nagyfe-jő kézimunkaipar, Noviszád, 40. Náthán Ig-nác órásmester, Noviszád, 41. Pfeiffer Kál-mán malomtulajdonos, Bajmok, 42. Első ju-goszláv szalaggyár, Noviszád, 43. Első ju-goszláv faszarokgyár, Rimszke Toplice, 44. Első boszniai kókuszárugyár, Szarajevo, 45. Dr. Petrovics Milos mezőgazdasági termé-nyei, Noviszád, 46. Rielke Karl kályhagyá-ra Novivrbász, 47. Szlavija könyvkereskedés Noviszád, 48. Sevar Vladisláv, Noviszád, 49. Uránia kézimunkaipar, Szombor, 50. Ur-bán Ignác és fiai könyvkötészet, Noviszád, 51. Vadász Béla műszaki vállalat, Noviszád, 52. Vidakovics I. Sz. paszományos, Novi-szád, 53. Varesi vasárugyár, 54. Winkler A. Szt. szikvizgépgyár, Noviszád, 55. Viktória tükörgyár, Noviszád, 56. Zenit sámfagyár, Vrsac, 57. Agrarna Zajednica, Szubotica, 58. Soa illatszertár, Noviszád.

Oklevelek, izléses kiállításért és láradságért

Automobilok:

1. Smyth W. H. Packard, Beograd, 2. Földváry Béla, Fiat, Noviszád, 3. Gyokics és Vuco, Citroen, Noviszád, 4. Skoda auto-mobilok, Noviszád, 5. Horch automobilok, Zagreb, 6. Nusser Christian, Mercedes — Benz, Beograd, 7. Hofherr—Schrantz—Clay-ton—Shuttleworth, mezőgazdasági gép-gyár, Noviszád.

Rádió:

1. Hirsch testvérek, Noviszád (Phi-lipps) 2. Krausz Nikola, Noviszád, 3. Kurtz Kornél, Noviszád, 4. Alterno-Relais, Novi-szád (Telefunken), 5. Teofanovics, Noviszád (Philipps), 6. Holitzky Károly, Noviszád.

Elektrotechnikai és műszaki váltá-latok:

1. Gelb, AEG, Noviszád, 2. Handler és Grossmann, Noviszád.

Reklám és hirdetővállalatok:

1. Schmolka, Noviszád, 2. Kardos, No-viszád, 3. Putnik d. d. Noviszád.

Különféleik:

1. Csulum Jovan, Noviszád, 2. Csilei sa-létrom, Beograd, 3. Nisevics Száva, Novi-szád, 4. Krausz Eduard, Noviszád, 5. Presz-tini M. Zagreb, 6. Tanurdzsics Nikola, No-viszád, 7. Barta és társa fényképezési cik-kek, Noviszád.

A királyi báni közigazgatás díjai:

1. Avala cartonage, Noviszád 1500 di-nár, 2. Belosev Milos kézimunkaipar, Mok-rin 1500 dinár, 3. Csányi Zoltán vas és fém-árugyár, Noviszád 1000 dinár, 4. Fehér An-drás, Noviszád, 5. Gulácsy András, cipész, Noviszád, 1000 dinár, 6. Gajdobranszki Pe-tar, Noviszád 1000 dinár, 7. ifju Hauser Fe-renc cipész, Noviszád, 1000 dinár, 8. Lov-a-dinics Mária Oszijek 1500 dinár, 9. Mitro-vics Bozsidar Valjevo 1500 dinár, 10. Mel-kusz Károly, Noviszád 1500 dinár, 11. Mi-losev Szvetisláv, Noviszád, 1000 dinár, 12. Palásthy Ádám cipész, Noviszád 1000 di-nár.

Ujból a nemzeti parasztpárt kormányra-jutását várják Romániában

A régi miniszterek a helyükön maradnak

Bukarestből jelentik: Maniu volt minisz-terelnök királyi kihallgatása során utódául Mihalahe földművelésügyi minisztert aján-lotta Károly királynak. Maniu kifejtette, hogy

Mihalahe mögött áll a nemzeti parasztpárt túlnyomó többsége.

Erre annál több lehetőség kínálkozik, mert Maniu csak egészségi okokból mon-dott le.

Tegnap este Maniu hosszasan ta-

nácskozott Mihalaheval. Junian igazságügy-miniszterrel és Madgearu kereskedelmi mi-niszterrel. A tanácskozás során Mihalahe hajlandónak mutatkozott a kormány átvé-telére. Politikai körökben élénken kommentálják azt a hirt, hogy

Maniu kihallgatása után közvetlenül Manojlescut fogadta elsőnek a király.

Általános vélemény szerint csak nemze-ti parasztpárti kormány jöhet uralomra a je-lenlegi miniszterek együttes vezetése mellett

Intimitások a legnagyobb szárazföldi repülőgépről

A levegő óriása, amely meglátogatja az európai fővárosokat

A legnagyobb szárazföldi repülőgép, a Junkers-művek G. 38. gépe, most járja be Európa főváro-sait, hogy csodálkozásba ejtse azokat is, akik eddig sem tartottak semmit lehetetlennek.

A G. 38-ról, Fiala von Fernbrugg lovag, a Junkers művek mérnöke a következőket mondta:

Gépünk kizáróan és teljesen könnyű fémkon-strukció. Négy motorja összesen 3200 lóerőt tud majd kifejteni, de most ideiglenesen csak kisegítő motorokkal van felszerelve a G. 38 és ezek 2000 lóerőt fejtenek ki.

Európai körrepülésünk majdnem valamennyi fővá-roson át vezet. Dessauból indultunk Prágán, Bécsen, és Budapesten át Beográdba, innen Bukarestbe, majd Konstantinápolyba folytatjuk utunkat, azután Athén—Róma—Madrid—Lisabon—Páris, majd utá-

na Brüsszel—London—Berlin a program és így té-rünk vissza Dessaubá.

Mivel a gép 3500 km-t tud egyfolytában meg-tenni, személy és áruszállításra olyan vonalakon fog-juk használni, amelyeken eddig még nincs rend-szeres légiforgalom, például Berlinből Szibériáig, vagy Berlinből a Perzsa-öböl. Ilyen nagy távolságra 3.6 tonna megterheléssel indulhat.

A G. 38 óriásrepülőgép Bukarestből elindult Varso felé

Bukarestből jelentik: A G. 38 Junkers repülő-gép a hétfő délutánt Bukarestben töltötte, tegnap reggel 8 órakor pedig startolt, hogy Varsóba re-püljön.

Az ausztriai nagynémet néppárt csatlakozott Schober pártjához

Schober volt kancellár vállalja a középpárt blokkjának megalakítását

Bécsből jelentik: A nagynémet nép-párt pártvezetősége a politikai helyzetről tett nyilatkozatában kijelentette, hogy pro-gramjának és önállóságának változatlan fenn tartása mellett

aláveti magát Schober volt szövetségi kancellár rendelkezéseinek,

azoknak a feladatoknak véghezvitelében, a-melyek a jelenlegi válságos időkben a haza

mentését tüzték ki célul.

Schober dr. a Neues Wiener Tagblatt tudósítója előtt kijelentette, hogy

nagyon szívesen adja oda a nevét a kö-zéppárt blokkjának megalakításához,

pártpolitikus azonban sohasem volt és nem is lesz.

Miközben egy veszedelmes tolvaj után nyomozott, egy másik nagystilű szélhámosra akadt a noviszádi rendőrség bünyügi osztályának főnöke

Malesevics Jovan csavargó százezer dinár értékű lefoglalt ékszert lopott az iregi járásbíróház épületéből

A noviszádi rendőrség annakidején letartóztatta Malesevics Jovan foglalkozás nélküli egyént, akit csavargás miatt husz napi fogházra ítéltek. Malesevics szombaton, október negyedikén szabadult ki a rendőrségi fogdából és

első útja egyik noviszádi rendőr feleségéhez vezetett, akit a rendőr megbízásából arra kért, adjon neki negyven dinárt, mert a rendőr élelmiszereket akar vásárolni.

Az asszony átadta a pénzt, amellyel Malesevics azonnal Irigre utazott. Malesevics, amikor Irigre érkezett, az ottani járásbíróház épületébe ment s az egyik tisztviselőnél érdeklődött, van-e valamilyen eljárás folyamatban ellene. Miközben a tisztviselő az iktatóban utána nézett, egy másik asztalnál éppen azzal voltak elfoglalva a járásbíróház hivatalnokai, hogy

az elkobzott, lefoglalt és büntetési tárgyaként szereplő különböző értékű tárgyakat lajstromozzák.

Ez alkalommal Malesevics észrevette, hogy az egyik tisztviselő nagyobb mennyiségű arany és ezüst értékű tárgyakat lajstromoz és azokat különböző borítékokban helyezi el.

Miután Malesevics időközben arról értesítették, hogy az iregi járásbíróháznál nincsen eljárás folyamatban ellene, a suhanc eltávozott, előzőleg azonban pontosan kileste, hogy a járásbíróházi hivatalnokok hová helyezték a lajstromozott értékű tárgyakat.

Még ugyanaznap éjszaka Malesevics betört a járásbíróház épületébe és miután most már pontosan tudta, hogy hová helyezték el az értékű tárgyakat, feltörte az egyik íróasztal szekrényét és onnét körülbelül százezer dinár értékű ékszert lopott el.

Malesevics vasárnap reggel ismét visszatért Noviszádra és egyenesen annak a rendőrnek a lakására ment, ahol előző nap negyven dinárt vett át a rendőr feleségétől. Az asszony időközben már tudta, hogy Malesevics kicsalta tőle a pénzt, miután azonban férje nem tartózkodott odahaza, nem tett ellene feljelentést, annál inkább, mert Malesevics a negyven dinárt visszaszolgáltatta s ezenkívül tíz dinárt adott kamat fejében. Malesevics ezután eltávozott a rendőr lakásáról,

bement a városba, teljesen kiöltözködött, elegáns ruhákat és fehérneműket vett, kalapot, esernyőt, felöltőt vásárolt,

majd egy Hal téri vendéglőben tünt fel, ahonnan azóta nyoma veszett. Mikor a rendőrség tudomást szerzett arról, hogy Malesevics ismét feltűnt Noviszádon, azonnal több detektív sietett a felkutatására s miután időközben az az értesítés jött a rendőrségre, hogy Malesevics Kamenicára, majd onnan Karlovcira szökött,

Vujin dr., a noviszádi rendőrség bünyügi osztályának főnöke személyesen utazott Karlovcira a tettes felkutatására.

Ez alkalommal Vujin dr. a karlovcii rendőri fogdát is megtekintette, ahol egy

Cvetkovics Dusán nevű egyénre bukkant, aki azt állította magáról, hogy pol-

gári pilóta, aki annakidején a bucaresti —beográdi légi vonalon teljesített szolgálatot.

Miután Cvetkovics ismerősnek tünt fel a rendőrtisztviselő előtt, Noviszádra való

Rongyokba csavart csecsemőt találtak a noviszádi tanítónőképezde épülete előtt

A rendőrség keresi a lelketlen anyát

Keddről szerdára virradó éjszaka egy futogi földműves haladt felesége kíséretében a noviszádi Futogi uton. Mikor mindketten a tanítónőképezde épülete elé érkeztek, amely tudvalevőleg a Futoski put és az Iskola utcák sarkán van,

gyermeksírásra lettek figyelmesek.

A földműves és a felesége a hang irányába siettek és ekkor

legnagyobb meglepetésükre a tanítónőképezde előtt egy rongyokba burkolt csecsemőt találtak, aki keservesen sirt.

Azonnal értesítették a leletről a noviszá-

visszaérkezése után átvizsgálta a bünyügi lajstromot s megállapította, hogy

Cvetkovicsot a szarajevói törvényszék különböző csalások és szélhámosságok miatt körözi.

Ezek után tehát az az érdekes eset állt elő, hogy

miközben Vujin dr. Malesevics után nyomozott, egy másik veszedelmes szélhámos nyomára jutott.

Cvetkovicsot a tegnapi nap folyamán a noviszádi rendőrség fogdájába szállították, ahonnan Szarajevóba fogják kísérni, míg Malesevics után széleskörű nyomozás indult meg. A rendőrség egyébként valószínűnek tartja, hogy Malesevics még valahol a városban bujkál s ezért a detektívek a tegnapi nap folyamán az egész várost felkutatatták, mindezt azonban a vakmerő tolvajt nem sikerült elfogni.

di rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínére és megállapította, hogy

a csecsemő legfeljebb egy hónapos s azt valószínűleg az éjszakai órákban tették ki a tanítónőképezde kapuja elé.

A gyermeket a noviszádi állami kórházba szállították, a rendőrség pedig széleskörű nyomozást indított a lelketlen anya felkutatására. A nyomozást megnehezíti az a körülmény, hogy a gyermeknél semmiféle olyan nyomot nem találtak, amely a gyermek szüleinek személyazonosságára felvilágosítást adhatna.

Hat havi fogházra ítéltek egy sikkasztó noviszádi városi alkalmazottat

Az államügyész felebbezett a tulenyhe ítélet ellen

A noviszádi rendőrség még annakidején letartóztatta Jocićs Milos noviszádi városi hivatalnokát, aki a városi pénzügyi osztályban teljesített szolgálatot s akit azzal gyanúsítottak, hogy

10.420 dinárt elsikkasztott.

A hivatalnok ugyan a városi tanács hoz érkező pénztalványokat aláíratta ugyan hivatali feljebbvalóival,

a pénzt azonban nem fizette be a városi főpénztárba.

Egy rovancsolás alkalmával azután rájöttek a hivatalnok manipulációira s a rendőrség a feljelentés alapján le is tartóz-

tatta Jocićsot, akiről kiderült, hogy

a felvett összegeket elmulatta és elkártyázta.

A noviszádi törvényszék büntető tanácsa tegnap tárgyalta Jocićs Milos bünyüjét s miután a szolgálta beismerte a sikkasztásokat,

a bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével hat havi fogházra ítélte a vádlottat,

aki az ítéletben belenyugodott, az államügyész azonban felebbezett a tulenyhe ítélet ellen.

A legközelebbi napokban kiírják a pályázatot a petrovaradin-kamenicai dunamenti ut megépítésére

Az utvonal Noviszád petrovaradini részének legszebb sétánya lesz

Megirtuk annak idején, hogy a dunabánsági tehnikai ügyosztály Noviszád város közbenjárására azzal a tervvel foglalkozik, hogy

azt az uttestet, amely a petrovaradini közúti hídtól a Trandzsamentig vezet, feltölteti, kiszélesíti és teljesen modern sétánnyá alakítja át.

Ebből a célból a petrovaradini oldalon levő vársáncokat is lebontatják és kilenc méter széles utat építenek, amely egyike lesz a legszebb és legmodernebb utaknak a város petrovaradini részén. Mint most értesülünk,

az építésügyi minisztérium hozzájárult az utvonal felépítéséhez,

ugyhogy a dunabánsági tehnikai ügyosztály már a legközelebbi napok egyikén pályázatot ír ki a részletes építkezési tervek kidolgozására.

Hat évi fegyházra ítélték Krisztofórovics Jovan noviszádi kereskedőt, aki felgyújtotta saját üzletét, hogy a biztosítási összeghez jusson

Szeptember huszonharmadikán tartották meg az első főtárgyalást a noviszádi törvényszék előtt Krisztofórovics Jovan noviszádi kereskedő bűnyűgyében. Krisztofórovicsot, akinek a Hal-téren volt üzlete, azzal vádolta az ügyészség, hogy

junius tizedikén felgyújtotta a saját üzletét, hogy ezáltal a biztosítási összeghez jusson.

Az első tárgyaláson kihallgatták a tanukat s ez alkalommal megállapítást nyert, hogy Krisztofórovics már több ízben megkísérelte, hogy ilyen módon jusson a biztosítási összeg birtokába.

A noviszádi törvényszék büntetőtanácsa tegnap délután három órakor hirdette ki az ítéletet Krisztofórovics Jovan bűnyűgyében és a vádlottat bűnösnek találta a gyújtogatás büntetése miatt s ezért

hat évi fegyházra és ezer dinár pénzbüntetésre ítélte.

Az államügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlott védője azonban felebbezett.

A bécsi esküdtbíró megkezdte a lainzi gyilkossággal vádolt Bauer Gusztáv bűnyűgyének tárgyalását

Bécsből jelentik: Az esküdtbíró előtt tegnap kezdődött meg Bauer Gusztáv kereskedő pörének tárgyalása. Bauer ellen az a vád, hogy a lainzi állatkertben meggyilkolta és kirabolta Fellner Katalint.

A tárgyalás iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozott, a közönség már a kora reggeli órákban megostromolta az épületet, hogy a tárgyalási terembe jusson.

A tegnapi tárgyaláson a vádirat felolvasása két óra hosszat tartott. A törvényszék a meggyilkolt asszony férjének, Fellner Andrásnak megengedte, hogy a pörben mint magánvádló szerepelhessen. Fellner a tegnapi tárgyaláson nem jelent meg, október 9-én azonban tanuként hallgatják ki.

A tárgyalás előreláthatólag két hétig fog tartani.

Nagyértékű kincseket raboltak el az utonállók a csikágói polgármester feleségétől

A polgármestert nemrégiben azzal vádolták, hogy összejátszik a banditákkal

Csikágóból jelentik: Thompsonét, a csikágói polgármester feleségét az elmúlt éj jel, a színházból hazafelé jövet kirabolták. Három álarcos rabló revolvért szegezett a sofőr fejének és életveszélyes fenyegetések közben elvették a polgármesterné tizezer dollár értékű gyémántgyűrűjét, ékszereit és pénztárcáját. A polgármesterné az események hatása alatt súlyos idegrohamot kapott.

Thompson nemrégiben azzal vádolták, hogy összeköttetésben áll a banditákkal. Nemrégiben a csikágói esküdtbíró egy ujságíró meggyilkolása ügyének tárgyalása során megállapította, hogy bizonyos korrupt politikuskok és többen a rendőrség tagjai közül a banditák kezére járnak, a bűncselekmények végrehajtásában.

Külföldi beruházási kölcsönről tárgyal a kormány

Szrskics miniszter szpliti beszédében kijelentette, hogy a külföldi kölcsönt a gazdasági helyzet megjavítására használják fel

Szplitből jelentik: Szrskics Milán dr. igazságügyminiszter, Drinkovics Matija dr. tárcanélküli és Preka Nikola szociálpolitikai miniszterek kíséretében hétfőn Szplitben tartózkodott s ez alkalommal résztvett egy népgyűlésen, amelyet a szpliti polgárság hívott egybe. Ez alkalommal

dr. Szrskics Milán nagy beszédet tartott a mai gazdasági válság megoldásáról és a kormány ilyenirányu törekvéseiről.

A miniszter beszédében többek között a következő érdekes kijelentést tette:

— A további fejlődés minden előfeltéte-

le meg van.

Az első előfeltétel a külföldi tőke.

Ezidőszerint több ajánlat is áll rendelkezésünkre a beruházási munkálatok végrehajtására.

Amikor ezek a munkálatok megindulnak, ez lesz a gazdasági válság orvoslásának első szakasza.

A külföldi ajánlatokat ezidőszerint az építésügyi minisztérium tanulmányozza. Ha a munkálatokra sor kerül, a nép soraiban azonnal észlelhető lesz a gazdasági helyzet javulása.

Elvágta a villanyvezetéket és így tört be Schossberger Vilmos noviszádi kereskedő lakásába egy betörő

A tettes annyira megijedt a felébredt házbeliektől, hogy a kabátját visszahagyva, futva menekült el

Az elmúlt éjszaka vakmerő betörés történt Schossberger Vilmos noviszádi kereskedő Magyar ucca 76. számú házában. Egy ismeretlen tettes az éjszakai órákban

átmászott a ház kerítésén, behatolt az udvarba, álkulccsal kinyitotta a konyha ajtaját s miután előzőleg elvágta a villanyvezetéket, a kereskedő lakásának előszobájába hatolt be,

ahonnan egy télikabátot, egy öltönyt, két pár cipőt és egy bőröndöt vitt el. A betörő a lopott holmit a bőröndbe csomagolta, majd a fürdőszobába hatolt be, ahol egy gyűrűt talált, amelyet szintén magához vett. A zajra figyelmes lett Schossberger Vilmosné, aki azonnal felébresztette a férjét,

a kereskedő azonban nem tudott ki-menni, mert a villanyvilágítás nem működött.

Amikor a betörő észrevette, hogy a la-

kásban mozgolódás támadt, kiugrott az udvarra és futva igyekezett menekülni, közben azonban elvesztette a bőröndöt s a benne levő holmit, úgy hogy csak a télikabátot és a gyűrűt vihette magával.

Érdekes egyébként, hogy

a betörő annyira megijedt a házbeliektől, hogy a saját télikabátját is ott hagyta az udvarban.

A télikabát zsebeiben a rendőrség egy sürgönyt talált, amelynek alapján a rendőrség már nyomon van.

BIZTOSITSA

lakását és házát lopás ellen a JUGOSLAVIA biztosító társaságnál

Veszedelemes betörőbandát fogott el a szombori rendőrség, amely az ekszpresszvonatok utasait akarta kifosztani

A banda tagjait egy lejtőre került fiatal leány pénzelte — A leány nevelő szüleinél is betörték

Szomborból jelentik: A Reggeli Ujság tegnapi számában rövidesen jelentettük már, hogy a szombori rendőrség veszedelemes betörőbandát tett ártalmatlanná. A tegnapi kihallgatások szenzációs eredménnyel végződtek, amennyiben

rendőrség megállapította, hogy nagystilű és veszedelemes bandát tett ártalmatlanná, amely további súlyosabb bűnöket akart elkövetni.

A banda elfogása is nagyon érdekes körülmények között történt.

Szeptember 25-én, mint azt megirtuk, Pfaff István lakásán betörők jártak, azonban csak kevés dolgot vittek magukkal.

A rendőrségnek az volt a feltevése, hogy a betörést olyan egyének követték el, akik ismerik Pfaff anyagi viszonyait és akiket ilyen módon nem e-

légített ki a betörés eredménye, hanem újabb betörést fognak elkövetni,

még pedig minden valószínűség szerint Pfaffnak bácsbrestováci ecetgyárában, mivel felteszik, hogyha értéktárgyai nem voltak a lakásán, egészen biztosan az ecetgyárban lesznek. A szombori rendőrség ezért felhívta a brestováci csendőrséget és rendőrséget, hogy figyeljék a brestováci ecetgyár környékét.

A szombori rendőrség ugyanakkor figyelni kezdte Fekete Sándor facér kereskedőségét, aki az utóbbi időben feltűnően sokat költekezett és barátságot kötött Reisz (Csepregi) Jakab szuboticaival pékkel, aki szeptember 22-én szabadult a szuboticaiból és onnan egyenesen Szomborba utazott. Fekete és Reisz pénteken Sztapárra indultak, amiről a rendőrség értesítette a brestováci rendőrséget.

Negyed hold telep

a legszebb helyen, házépítésre különösen alkalmas

eladó

Noviszádon, Darányi telep III. cs. 283. szám alatt
Bővebbet Kamenici ucca 5. szám alatt

A közönség kedvence

RAMON NOVARRO

énekel a „HA A CSÁSZÁR VISSZATÉR“ című tonfilmben

Kezdet: 5, 7 és 9¼ órákor

Három igaz szó: „PYRAM” paszta jó!

Szombaton délután a rendőrök két gyanús alakot láttak az ecetgyár körül, akiket igazolásra szólítottak fel és után azok nem tudták megfelelően igazolni, bekísérték őket Szomborba.

Itt megállapították, hogy Fekete Sándorral és Reisz Jakabbal azonosak. A letartóztatottak bevallották, hogy ők törtek be Pfaff Istvánhoz és a betörést Schvartz Dávid eszélte ki. Társaságukba tartozott Moriszák Anna (Dusi) 22 éves leány, az egyik károsult nevelt leánya, jelenleg azonban Topolán él és ott tanul táncolni. Moriszák Anna pénzelt Feketét és Schvartzot, de amikor a pénze elfogyott, Schvartz azt mondta, hogy Pfaffnál van pénz és be kell hozzá törni. Erre Fekete elment Pfaff lakására és ott körültekintett.

A letartóztatottak bevallották, hogy a lopott pénzből elegáns ruhát akartak csináltatni és az expresszvonatokon akarták az utasokat kifosztani.

Moriszák Anna hétfőn délután Topoláról Szomborba érkezett, ahol a pályaudvaron letartóztatották. A leány letartóztatása Szomborban nagy feltűnést keltett, mert mindenki ismerte.

A Reggeli Ujság munkatársa felkereste a leány nevelőanyját, aki kijelentette, hogy Moriszák Anna nagyon megbízható leány volt és ipari vállalatuknál öt évig kezelte a pénztárt.

Két évvel ezelőtt azonban a leány elhagyta nevelőapja házáat, mert nem akart ahhoz férjhezmenni, akinek nevelőapja szánta.

A leány nevelőapjától 45.000 dinárt kapott munkabér megtérítése címén és ebből élt egyideig, mikor aztán a pénz elfogyott zuhanni kezdett a lejtőn lefelé.

A szombori rendőrség most azt nyomozza, hogy a banda nem követett-e el más bűntetteket is.

Heti harminc órában állapították meg a tanórák számát az ország összes középiskoláiban

Beográdból jelentik: A közoktatásügyi miniszter a középiskolákról szóló törvény végrehajtási utasítása értelmében új tantervet írt elő a gimnáziumok, reálgimnáziumok és klasszikus gimnáziumok I—VIII. osztályai számára. Az új tanterv szerint

ezentul az összes középiskolákban heti 30 órában állapította meg a tanórák számát.

A kötelező tantárgyak a következők:

Reálgimnázium: Hittan, szerb-horvát-szlóven nyelv, francia, német, latin, történelem, földrajz, természetrajz, fizika, vegytan, matematika, higiénia, filozofia, rajz, írás, ének, torna és kézimunka.

Reál iskola: Hittan, szerb-horvát-szlóven nyelv, német, francia, történelem, földrajz, természetrajz, fizika, vegytan, matematika, geometria, higiénia, művészettan, rajz, írás, ének, torna, kézimunka.

Klasszikus gimnázium: Hittan, szerb-horvát-szlóven, francia, latin, görög, történelem, földrajz, természetrajz, vegytan, fizika, matematika, higiénia, művészettan, filozofia, rajz, írás, ének és torna.

Jugoszláv atléták sikere az athéni versenyeken. Az athéni Balkán-játékokon diszkoszvetőink tegnap különösen jól szerepeltek. Első Narandzsics 42.57 méter, második Manojlovics 41.98 méteres dobással.

: NAK műsoros táncestélyére jegyek elővételben Jakovljevic és Kessler és Kara i Fratricsevics cégeknél kapható.

HIREK

1930
Október
8
SZERDA

Római katolikus: Etelka. Protestáns: Etelka. Görögkeleti (szeptember 25.) Eurionosz. A Nap kel 5 óra 44 perckor, nyugszik 17 óra 7 perckor. A Hold kel 17 óra 43 perckor, nyugszik 6 óra 37 perckor.

Időjárás. A noviszádi katonai meteorológiai állomás jelentése: Derült és meleg idő a Dunabánságban és az ország északi részein, másutt felhős és csapadékos. A hőmérséklet esőkent.

Időjárás: Tulnyomóan borus idő az egész országban, mérsékelt szelekkel. Tegnap átlagos hőmérsékletek: minimum Maribor 1, maximum Banostor 28 fok.

— **Megkezdődtek a vizsgák a szubotici jogi fakultáson.** A szubotici jogi fakultáson tegnap délután kezdődtek meg a vizsgák, amelyek sorrendje a következő: Hetedikén délután és nyolcadikán egész nap szláv jogtörténet és a délszlávok története. Kilencedikén délután általános jogismeret. Tizedikén és tizenegyedikén római jog és egyházi jog. Az első csoport tizedikén délután, tizenharmadikán és tizenegyedikén, általános gazdaságtan, közgazdaságtan és pénzügytan és statisztika. Második csoport: tizenegyedikén délelőtt írásbeli, tizenegyedikén délután, tizenötödikén és tizenhatodikán szóbeli. Büntetőjogból, büntügyi eljárásból és törvényszéki orvostanból. Harmadik csoport állam és alkotmányjog, közigazgatási jog és nemzetközi nyilvános jog. Tizenhetedikén és tizennyolcadikán (negyedik csoport), huszadikán egész nap és huszonegyedikén szóbeli, polgári jogból és polgári eljárásból. Ötödik csoport huszonkettedikén és huszonharmadikán köz- és váltójogok, esőtörvény és nemzetközi magánjog. A vizsgák délelőtt félkilencor és délután fél háromkor kezdődnek.

TOZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10.03—10.11, Bécs 12.925—12.585, Prága 59.35—59.75, Berlin 7.41—7.43, London 274.2.

Beograd. London 274.70—273.90, Páris 222.60—220.62, Newyork 56.44—56.24, Genf—Zürich 1097.40—1094.40, Milánó—Trieszt 296.33—294.33, Budapest 9.90—9.87, Prága 167.97—167.17, Berlin 13.45—13.42, Bécs 7.9795—7.9495.

Allampapírok: 7 százalékos kölcson 89.50—89, 4 százalékos agrárkötvény 56—55, 7 százalékos Blair kölcson 87—86.50, 8 százalékos Blair kölcson 98.50, 6 százalékos állami aranykölcson 76.50, 7 százalékos jelzálogbank kötvény 83—82.50, Hadikárpótlási kötvény 450.50—450, Nemzeti Bank 8180.

Zürich. Beograd 9.12 hétnyolcad, Páris 2020.75, Budapest 90.175, London 2502.25, Newyork 514.95, Brüsszel 71.85, Milánó 26.96, Madrid 53.10, Amsterdam 207.65, Berlin 122.51, Bécs 72.63, Szófia 3.7325, Prága 15.28, Varso 57.75, Bukarest 3.06.

Noviszád. Buza 79—80 kg bácskai 147.50—150, felsőbácskai 155—157.50, tiszai 155—157.50, uszályrakomány 150—152.50, bégai uszályrakomány 150—152.50, felsőbánáti 150—152.50, delbánáti 142.50—145, 78 kgos szerémi 137.50—140, árpa 107.50—112.50, zab bácskai és szerémi 130—135, tengeri bácskai 105—110, bánáti 102.50—105, szerémi 105—110. Export malmok irányarai szeptember-december 30 nap kassza vagy 1.5 százalékos skontó, nullás gg és g 315, kettes 285, ötös 235, hatos 190, hetes 125, nyol-

Lapzártakor

A beográdi rendőrség elfogta a Noviszádról megszökött Malesevics Jovan csavargót

A százezer dinár értékű értéktárgyakból mindössze 900 dinár készpénzt találtak nála

Lapunk más helyén részletesen beszámoltunk Malesevics Jovan noviszádi csavargó feltűnésteltető betöréséről, melyet az igei járásbírószágon követett el és amely alkalmával

százezer dinár értékű arany és ezüst értéktárgyakat, valamint értékpapírost lopott.

A beográdi rendőrség tegnap délután a noviszádi rendőrség körözölevele alapján

elfogta a tettest, akinél azonban mindössze 900 dinár készpénzt találtak,

míg az értéktárgyakra vonatkozólag a betörő nem tudott felvilágosítást adni. A betörőt a mai nap folyamán Noviszádra kísérik át.

cas 75. Egyéb malmok effektív kötése: bácskai új liszt nullás gg és g 270—280, kettes 242.50—252.50, ötös 210—220, hatos 167.50—177.50, hetes 115—120, nyolcas 85—90. Buzakorpa 65—70. Fehér bab 900—320.

Irányzat: Változatlan.

Forgalom: Buzában 9, tengeriben 79, lisztben 3, korpában 9, zabban 3, árpában 1 vagon.

Szombor. Bácskai buza 145—150, felsőbácskai 155—160, szerémi buza 135—140, tiszai hajórakomány 155—160, esaternai rakomány 145—150, dunai rakomány 142.50—147.50, bégai hajórakomány 145—150, rozs bácskai 110—115, zab bácskai 130—135, zab szerémi 125—135, árpa takarmány 100—110, tavaszi 125—130, baranyai tavaszi 155—160, bab usans 250—260, tarka 140—150, tengeri bácskai prompt 105—110, tengeri dunai hajó 107.50—112.50, tengeri száritott 90—95, tengeri száritott, hajó októberre 92.50—97.50, liszt 00 és 0 270—280, kettes 240—250, ötös 210—220, hatos 170—180, hetes 110—120, nyolcas 85—90, korpa prompt 65—70. Irányzat: Tartott. Forgalom: Buza 136.50, tengeri 213.50, bab 2, összesen 352.

Budapest. (Határidős). Irányzat: Tartott, tengeri gyengébb. Forgalom: Csendes. Buza október 15.65—15.66, március 16.65—16.66, május 17.05—17.06. Rózsa október 8.80—8.81, március 9.80—9.81. Tengeri május 12.64—12.65.

Csikágó. Buza: Lanya. December 80, március 83 ötnyolcad, május 86 ötnyolcad, július 88 egynyelcad. Tengeri: Lanya. December 84 háromnyolcad, március 86, május 87 ötnyolcad. Zab: Lanya. December 38 egynyelcad, március 39 hétnyelcad, május 41 egynyelcad. Rózsa: Lanya. December 49 egynyelcad, március 53 háromnyolcad, május 55.50.

Winipeg. Irányzat: Lanya. Buza október 72.75, december 75, március 81.25.

Liverpool. Buza: Gyenge. Októberre 6 sh, 7, december 8 sh 11, március 8 sh 11 ötnyelcad.

Már 8% kamatláb

mellett kaphat földjére holdanként

3-4000 Dinár amortizációs kölcsönt

10, 15, 20 évi lejáratl.

Előnyös feltételekkel folyósítunk

váltókölcsönt

bácskai és bánáti földekre **4-5-6000 dinárt holdanként** 11, 12, 13% mellett 5, 10 évi időtartamra. Folyósítunk házkölcsönöket 14% mellett. Gyors és pontos elintézés. Forduljon bizalommal!

BANKARSKA RADNJA-hoz
SUBOTICÁN Manojlovicseva 7.

— Gyakorlati vizsga. Kollár Ferenc kulai állami elemi iskolai tanító, szeptember 25-én és 26-án a szombori képzőben sikerrel tette le a gyakorlati vizsgát.

— Ön bámulni fog a lehetetlennek látszó lehetőségeken és a csodával határos teljesítményen és a megmagyarázhatatlan titokzatosságon és a fenomenális illúzió.

— Ön csodálkozni fog azon a mesés ügyességen és zseniális találékonyságon, amellyel Uferini színpadi díszleteit (melyek a legelső párisi műtermek munkái) rendezte.

— Ön kacagni fog azon az őseredeti humoron, helyzetkomikumon, mellyel a társulat minden tagja önt szórakoztatni fogja.

— Uferini és társulatának legutóbbi nagy sikerei: London, külön előadás az angol uralkodó részére, Brüsszel, külön előadás az uralkodó részére, Genf, Zürich, Hága, Rotterdam, Barcelona, Berlin, Konstantinápoly, Beograd, Budapest és Bécs. Szerdától a Lifka mozi átalakított és megnagyobbított színpadán. Diszelőadás szerdán este fél kilenc órakor.

— Hasfűzők, méret után 110 dinártól fejtebb. Fischer J. és Fla. Noviszád.

— Ikertestvérek, akik egyszerre házasodtak, egyszerre váltak el és egyszerre kerültek a dutyiba. Londonból jelentik: Két csikágói ikertestvér Jackson Hermann és Albert sajtáságos rokonszenv-rekordot állított fel. Egyszerre születtek, egyszerre nőstültek és két nővért vettek feleségül. Egyegyszerre hagyták el feleségeiket, egyszerre követte kel bigamiát, amire az elhagyott nők egyszerre jöttek rá és a bíróság egyszerre ítélte el őket egy-egy évi börtönre, amit szomszédos cellában egyszerre töltenek ki. Miután az ikrek büntetésük kitöltése után egyszerre fogják elhagyni a börtönt, valószínű, hogy a rokonszenv-rekordot további fejezetekkel szaporodik.

Halálozás. Kuláról jelentik: Dr. Rack Péter, volt apatini, majd évek hosszú során át volt kulai járásbíró, akit csak a múlt évben helyeztek át a belacrkvai törvényszékhez, ugyanott hosszú szenvedés után szombaton délután 52 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután volt nagy részvétel mellett. Özvegye, három leánya, veje és nagyszámu rokonság gyászolja.

— Marólugó ivott. Cvetkovics Vujo, bácskogradistei gazdálkodó 21 éves Julka leánya, öngyilkossági szándékból marólugóval megmérgezte magát. Azonban szerencsére tettét hamarosan észrevették és dr. Kankrin első segélyben részesítette, majd további kezelés végett beszállították a noviszádi kórházba. Tettét állítólag afeletti bánatában követte el, hogy szülei nem akarták nőül engedni ahhoz a fiatalemberhez, akit szeretett.

— Személyvonat és teherautó karambolja Romániában. Bukarestből jelentik: Meggyes közelében, a brassói fővonal mentén, a személyvonat összeütközött egy arrahaladó áruval megrakott teherautóval, amelyen öt utas ült. A vonat magával sodorta az autót. Két utas meghalt, kettő súlyosan, egy könnyebben megsebesült. A súlyosan sérülteket a meggyesi kórházba szállították, állapotuk életveszélyes.

— Nagy forgalmat bonyolítanak le az angol vasutak — esernyőben. Londonból jelentik: Az angol vasutigazgatóság statisztikát adott ki, amelyből kitűnik, hogy az utolsó év során az angol vonatok fülkéiben összesen harmincezer esernyőt felejtettek a szórakozott utasok. A többi évre visszamenő statisztikából megállapították, hogy ez a hatalmas szám átlagos évenkénti mennyiségnek vehető.

E l a d ó nagyobb mennyiségű fajtisza nemes GYÜMÖLCSFA, diszta, vadonc, diszcserje. Báró Tallián Tibor Mária-telepi gyümölcs faiskolájában No va Kanizsa, Bánát. Árjegyzéket díjmentesen küld Nagymihály, Antal faiskola kezelő.

Kétségbeejtően elhanyagolt a noviszádi futballpályák talaja

A rossz talaj miatt nem fejlődik a noviszádi futballisták tudása

Noviszád futballsportja fedett tribünellátott három futballpályával dicsekedhetik és ebből a szempontból határozottan a legelső között áll az országban. A pályatulajdonos egyesületek helyes üzleti érzékkel főként arra törekedtek, hogy biztossítsák a közönség kényelmét és védelmet nyújtsanak számára az idő viszontagságaival szemben.

Ez a törekvés feltétlenül elismerést érdemel, de még nem minden, amit a pályatulajdonos egyesületek megtenni hivatottak.

A noviszádi futballpályák talaja olyan hihetetlenül rossz állapotban van, hogy határozottan veszélyt jelent a játékosok testi épségére.

A külföldi nagy csapatok noviszádi szereplése során a közönség gyakran csalódással távozott a pályáról, mert a vendégektől többet várt, mint amennyit kapott. Amikor azután a külföldi játékosok azzal védekeztek, hogy az egyenetlen és rossz talaj miatt nem tudták képességeiket megmutatni, a laikusok lemosolyogták őket, „hol találnak olyan várost — mondották, — ahol három tribünös pályaván”.

Nos, a helyzet nem egészen így áll és vegyük tudomásul a pályatulajdonos egyesületek, hogy

a pályák kétségbeejtően rossz talaja sok tekintetben okozója annak, hogy a noviszádi futballisták tudása évek óta szagnál.

Rossz talajon nem lehet jól futballozni, és aki csak rossz talajon játszik, abból jó futballista soha sem lesz, mert nem tanulhatja meg a futballjáték legfinomabb változatait.

Azonkívül kevés olyan város akad, ahol annyi a rossz bokáju és térdű futballista mint Noviszádon. A játékosok javarésze nem helyez sulyt arra, hogy gyógykezeltesse, vagy pihentesse megerőltetett, vagy megrándult lábát, hanem játszik tovább és vezetőivel együtt csodálkozik azon, hogy egyre veszít gyorsaságából és tudásából.

A lehetetlen állapotban sürgősen segíteni kell annál is inkább, mert a segítség igen könnyű. Kevesebbet kell törődni a közönség és a játékosok igényeinek kielégítésével és a költségvetés sokágu tételei mellé a legelső helyre be kell iktatni, a pályatalajának gondozására fordított összegeket. Másiklönben Noviszádon esetleg szaporodik az ühőhelyek száma, mindnagyobb arányu kielégülést nyerne a játékosok igényei, csak éppen a futballtudás süllyed mindig lejjebb és lejjebb.

Kula:

Dulcisz—Kulai Hajduk 10:1 (6:1). Az alszövet-ségi nap alkalmából Kulán rendezett mérkőzést a Dulcisz imponáló fölényben játszotta végig és teljesen megérdemelten aratott ily nagyarányu győzelmet. A vrbászi csapat óriási technikai fölénye már az első percekben kidomborodott és dacára a Hajduk nagy önfeláldozással párosult küzdeniakarásának a mérkőzés végéig tartható volt. A Hajduk nagy lelkesedése elismerést érdemel, de technikában a csapat alig tudott valamit nyújtani és még sok kemény csatára van szüksége, amíg komoly ellenfelekkel szemben megállhatja helyét. Feltűnő volt a csapat védelmének bizonytalansága, ami nagyrészen oka is a nagyarányu vereségének. A Dulcisz csapatáról a játék alapján nem lehet kritikát mondani, mert a Hajduk nem kényszerítette tudásának teljes kifejezésére a vrbászi csapatot.

Bačskogradiste:

Jadran (Szaribecsej)—Bačskogradistei AK 2:1 (1:0). Barátságos. Az utóbbi időben új játékosokkal megerősödött Jadran kemény ellenfélnek bizonyult. A játékot mindkét csapat egyenlő lendülettel kezdte, de sokáig nincs eredmény. A 37. percben a gradistei kapus egy guruló lövést szabálytalanul véd s a labda a hálóba jut. Gradiste akciói az egyenlítésért megtörnek a Jadran szívos védelmén, sőt a Jadran a második félidő hetedik percében új góllal jut. Gradiste tovább támad, lassan fölénybe is jut s a 30. percben gólt ér el. Kezdet után is megtartja fölényét, de a hátralévő idő letelik anélkül, hogy egyenlítani tudna, s a bíró lefújja a játékot. A mérkőzés különösen a második félidőben nívós és élénk volt. A Jadran góljait Abraham, a Gradiste gólját Németh lötte. A bíró jól bíraskodott.

Vrbász:

VSC—Pribicevicsevoi SK 4:0 (3:0). A torzsai csapat lemondása folytán a VSC-ak, hogy az alszövet-ségi napon Vrbász ne maradjon program nélkül a pribicevicsevoi csapatot sikerült lehozni és a tartalékokkal spēkelt vrbászi csapat, könnyelmű és kiméletlen játéka után könnyű győzelmet aratott.

Pivnice:

Filipovói SC—Pivnicei SC 2:1.

Filipovó:

Filipovó SC I. b.—Prigrevica Szv. Ivan SC 5:0.

Panesevó:

Jedinstvo—Jadran 3:0 (3:0). Kevés közönség előtt zajlott le ez az igen unalmas mérkőzés, mely megérdemelten a Jedinstvo javára dőlt el. A győztes csapatban a halvesor, és a csatársor balszárnya játszott jól. A Jadranban a közvetlen védelem volt kiváló. Jankovics becskereki bíró kitűnően vezette a mérkőzést.

Kovin:

Kovini SK—Banat (Panesevó) 2:2 (2:2). A Bánát, multheti nagy győzelme után, meg kellett, hogy elégedjen egy ponttal a koviniak lelkes játékával szemben.

Debeljacsa:

Panesevói SK—Spárta 4:1 (2:0). Barátságos mérkőzés. A panesevói bajnokesapat szép játékot produkált és még nagyobb arányu győzelmet is megérdemelt volna.

Apatin:

Kulai Rádnicski komb.—Tri Zvezde komb. 8:1 (3:1). Barátságos. Bíró: Bogdanovics. Ezuttal is legyőzte a formája tetőpontját elérő kulai Rádnicski a revánsra éhes Tri Zvezdét. A mérkőzés szép időben elég szép számban megjelent közönség előtt játszódott le. A bíróval mindkét fél meglehetősen elégedve, mert pártatlanul és erélyesen vezette a mérkőzést.

Crvenka:

Crvenkai AC—Kulai Rádnicski 4:0 (1:0). Barátságos. Bíró: Blazsek. Az első félidőben még szépen tartotta magát a fiatal erőkből álló kulai csapat, de utána már nem bírták megakadályozni az ellenfél jó csatársorának újabb heves ostromait, amelyek újabb három gólból nyilvánultak meg. A mérkőzés fair keretek között mozgott, a bíró kisebb hibáktól eltekintve, kitűnően bíraskodott.

A szuboticaí bajnokság állása a harmadik forduló után

A vasárnapi forduló a szuboticaí bajnokságokban nem hozott különlegesebb meglepetést, ha csak az eddig a tabella végén kullogó Ferrum eldöntetlenje a Sport ellen nem tekinthető meglepetésnek. Kellemetlen meglepetés volt a Szand híveinek a Szank kínos vergődése a gyenge Postás ellen, viszont a Bácska és SzMTC vasárnapi játékkal bebizonyították, hogy legjogosabb aspiránsai a bajnokságnak.

A tabella egyelőre még nem szolgálhat összehasonlítási alapul a tényleges erőviszonyok megállapítására és még legalább két fordulóra van szükség,

hogy végleges kialakulására következtetni lehessen.

A bajnokság állása a következő:

Szand	3 3 0 0	12:2 6
Zsak	2 2 0 0	7:2 4
SzMTC	3 2 0 1	8:3 4
Bácska	2 1 1 0	4:3 3
Sport	3 0 2 1	3:4 2
Ferrum	3 0 1 2	0:3 1
Postás	2 0 0 2	2:5 0
Villanytelep	2 0 0 2	2:11 0

Vasárnap hat bajnoki mérkőzés lesz Szuboticán

Vasárnap folytatódnak a bajnoki mérkőzések Szuboticán, amelyek során három első és három másodosztályú mérkőzés kerül lebonyolításra. Az érdeklődés központjában a Szand és a Sport találkozási áll, amely minden évben majdnem derby jelleggel bír. Az idén ez a mérkőzés döntő kihívással lehet a tabella kialakulására. Ezenkívül a

Ferrum az SzMTC-al játszik, a mérkőzésre mindkét csapat egyenlő esélyekkel indul. A Bácska biztos favoritként indul a Postásokkal szemben. A másodosztályban a Rádnicski—Hajduk, Konobar—Szloboda és Hakoah—Tank mérkőzéseket bonyolítják le.

Topolai JAK komb.—Jedinstvo (Szubotica) 6:0 (0:0). Bíró: Darlics. Vasárnap Topolán vendégszerepelt a szuboticaí ifjúsági Jedinstvo, amelyet a topolai egyesület az I. b. csapata részére kötött le. Mivel az első félidőben a fiatal szuboticaíak erős ellenfélnek bizonyultak, sőt a mérkőzés úgy állott, hogy szuboticaí győzelemmel végződik, a topolaiak 3-4 elsőcsapatbeli játékoskal spekeltek a második félidőben csapatukat. Így aztán a mérkőzés természetesen a topolaiak nagy gólarányu győzelmével végződött. A szuboticaí vendégek általában nagyon jó benyomást keltettek szép játékkal és példás fegyelmükkel. A topolaiak közül Dózsa, György és Szücs játszottak kitűnően, akik egyúttal a góllövők is voltak. A szuboticaí fiatal játékosok mind kivétel nélkül jól játszottak, de különösen Baeslija és Kikics szép játéka keltett elismerést. Darlics bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Mol:

Moli Szoko—Adai Plava Zvezda 4:2 (2:0). Bíró: Danis. A két rivális csapat vasárnap Mólón játszott barátságos mérkőzést az alszövetségi nap keretében. A pályán mintegy ezerfőnyi közönség jelent meg, hogy riválisok küzdelmét végignézzék. A mérkőzés megérdemelte a nagy érdeklődést, mivel elejétől végig rendkívül élvezetes és fair sportot nyújtott, amelyen mindkét együttes tudása legjavát nyújtotta és hogy az eredmény mégis az adaiak vereségét mutatja, az talán annak tulajdonítható be, hogy a szerence inkább a móliai felé hajlott, mert a mutatott játék alapján eldöntetlen eredmény volna a legrealisabb. Danis kifogástalanul bírskodott.

A Sumadija győzött Beeskereken a Borac ellen. Beeskerekről jelentik: A kragujeváci Sumadija hétfőn délután szakadó esőben a Borac csapatával játszott gyérszámú közönség előtt és a Boracot 6:2 (4:2) arányban megverte.

A szuboticaí Hakoah őszi bajnoki mérkőzése. A szuboticaí alszövetség intézőbizottsága legutóbb megtartott ülésén a főszövetség átirata alapján, amely szerint a szuboticaí Hakoahot felvette tagjai sorába, kisorsolta az egyesület bajnoki mérkőzéseit, amelyeknek sorrendje a következő: Október 12-én Hakoah—TANK, október 19-én Rádnicski—Hakoah, október 26-án Bunjevac—Hakoah, november 2-án Hakoah—Konobar, november 9-én: Hakoah—Jugoszlávia, november 16-án Szloboda—Hakoah, november 30-án Hajduk—Hakoah.

Messznert, a zágreci HASK kiváló atlétáját országos bajnokot és rekorder a gerelyvetésben, a pancsevői gimnáziumba helyezték át. A pancsevői Sport a kiváló sportemberrel igen sokat nyert, már azért is, mert mint tanárnak nagy befolyással lesz a diákok sportbíráására.

Ifjúsági atlétikai verseny Pancsevón. Vasárnap rendezte a Pancsevői Sport Klub ezévi atlétikai versenyét a Vajdaság ifjúsági bajnokságáért. A versenyen a PSK atlétáin kívül még a legjobb beográdi ifjúsági atléták is startoltak és így minden egyes számban nívós küzdelmek voltak. A versenyen elért eredmények a következők: Hatvan méteres síkfutás: 1. Vukovics (BSK) 7 mp. 2. Sztéfánovics (Jugoszl.) 3. Cselebonovics (Szoko). Háromszáz méteres síkfutás: 1. Sztéfánovics (Jugoszl.) 2. Petkovics (Jugoszl.) 3. Kincs (PSK). Ezer méteres síkfutás: (nyolc induló) 1. Décsi (PSK) 2. Radanovics (PSK) 3. Bosziljkov (PSK). Magasugrás: 1. Andriscsák (PSK) 151 cm. 2. Kincs (PSK) 151 cm. 3. Dizdar (Jugoszl.) 151 cm. Távolugrás: 1. Vukovics (BSK) 5.79 m. 2. Sztéfánovics (Jug.) 5.75 m. 3. Zsivanevics (Jugoszl.). Súlydobás: 1. Vukovics (BSK) 13.69 m. 2. Zsivanevics (Jug.) 3. Kandics (Szoko). Diszkoszvetés: 1. Zsivanevics (Jug.) 30.33 m. 2. Kandics (Szoko) 28.93 m. 3. Vihrov (Szoko) 28.64 m. 4x100 méteres stafétafutás: 1. Jugoszlávia, 2. Szoko, 3. PSK.

— **Jól fog mulatni,** ha elmegy szombaton este a Szlobodában a NAK műsoros estélyére.

— **Noviszádi anyakönyvi kimutatás** szeptember hó 29. napjától folyó évi október hó 6. napjáig. Születés bejelentett összesen tizenhét és pedig: nyolc fiú és kilenc leány. Házasságot kötött összesen öt pár és pedig: Ivkovics Milutin orvostanhallgató Beograd és Popsz Ella Noviszád. Czvejics Zsárko végzett teológus Ruma és Dolga Margit teológus, Noviszád. Milakov Milorad ökrös és Ruzsics Ruzsica Noviszád. Csipin helyesen Sipin Jován földműves és Momirov Ljubica Noviszád. Ifj. Győri Gyura kereskedő és Bakos Viktória Noviszád. Elhalálozás bejelentett összesen: tizenhat és pedig: Ifj. Giesz Adám tanuló, 9 éves, Crvenka. Révész Simon kereskedő, 54 éves, Noviszád. Özv. Hlgyik Andriáné szül. Julka, háztartás, 65 éves, Kamenica. Özv. Fodor Lajosné szül. Szabó Borbála háztartás, 39 éves, Noviszád. Barakó Nikola nyug. kapitány, 39 éves, Noviszád. Reiter utónevét nem kapott leánygyermek, 2 naps, Noviszád. Özv. Zelenka Jovanné szül. Bezdekovszka Bogoljuba, háztartás, 70 éves, Noviszád. Pánics Szloboda, 13 hónapos, Noviszád. Özv. Pavlik Imréné szül. Hanick Kata, háztartás, 84 éves, Noviszád. Kavics Mirjana, 4 hónapos, Noviszád. Szabó Pál, 3 éves, Noviszád. Pavlovics Jóca földműves, 24 éves, Grgeteg. Dezső Irén, 3 éves, Noviszád. Török István napszámos, 55 éves, Noviszád. Mihajlovics Viktor napszámos, 56 éves, Noviszád. Neumann Henrik kereskedő, 65 éves, Noviszád.

A
NAK
MŰSOROS TÁNCSTÉLYE
OKTOBER 11-ÉN
SZOMBATON
A SZLOBODA DISZTERMÉBEN
KITŰNŐ MŰSOR **KATONAZENE**
MŰSOR UTÁN TÁNC REGGELIG!

URANIA

NYOMDAI MŰINTÉZET
ÉS
KIADÓVÁLLALAT
NOVI SAD

USTAVSKA 14

• TELEFON

20-58

•

Kereskedelmi
nyomatványok
Könyvek
Plakátok
Ujságok

RADIÓ MŰSOR

Szerda, október 8

Zagreb. 5: Könyvű zene. 6:30: Hírek. 7:50: Hírek. Utána: Bevezetés a következő hangversenybe. 8: A cseh filharmónikusok hangversenyének közvetítése Prágából. 10: Hírek, időjárás. 10:10: Hangosfilm közvetítése.

Budapest. 9:15: A Rékai Miklós szalózenekar hangversenye. 12:05: Eugen Szeptat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 4:10: Stumpf Károlyné előadása: A háztartásról. 5: Marschalkó Lajos novellái. 6:30: Olasz nyelvoktatás. 7: Rádió amatőrpósta. 7:45: Berkó István előadása. Utána: Időjelzés, hírek. 9:10: A Róth kvartett. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának zenéje a Spolarich kávéházban.

Wien. 11: Orgonajáték gramofónon. 11:30: Operarészletek gramofónon. 1:10: Morini Erika hegedűművész gramofónon. 1:30: Régi operettek gramofónon. 3: Időjelzés és időjárás, tőzsdék. 3:20: Bauerzenekar. 7:30: A bécsi német népdalegyesület karinthei népdalestje. 10:30: Gramofon tánczene. Csatlakozón különféle közlemények.

Prága. 4:30: Bábszínház. 6:20: Német hírek és felolvasások. 7:15: Hírek, felolvasások. 8: és 10: A rádió II. szimfonikus hangversenye a cseh filharmónikusok közreműködésével. Vezényel: Nedbal. Enekel Bondy-Lekner énekesnő. 10: Időjelzés, hírek. Mjd tánczene.

— **Felülvizsgálták a Beeskerek—noviszádi utat.** Beeskerekről jelentik: Léderer báni tanácsos vezetésével tegnap bizottság járta be a Beeskerek—noviszádi utat és felülvizsgálta az ezen a vonalon közlekedő autóbuszokat. A bizottság, amelynek Noviszád város részéről Malencsics rendőrkapitány, Beeskerek képviselőjében pedig dr. Rébics rendőrségi előjáró volt a tagja, megállapította, hogy az autóbuszok úgy berendezésüknek, mint üzemképességüknek fogva megfelelnek a két város közti közlekedésnek és egyben elrendelte, hogy ezentul a kocsikban kifüggeszék a hatóságilag látta-mozott díjszabást.

— **Tizenéth ember tűzhalála egy asztrakáni moziban.** Asztrakánból jelentik: Előadás közben tűz ütött ki az egyik mozgósínházban. A tűz következtében tizenéth ember, köztük több gyermek, életét veszítette, tizennégyen pedig súlyos égési sebet szenvedtek.

MOZI

Ha a császár visszatér

Filmbemutató a noviszádi Apolló tonkinóban

A noviszádi Apolló tonkinó tegnap este mutatta be legújabb hangos filmjét, amelynek címe „Ha a császár visszatér“, s amelyben Ramon Novarro és Dorothy Jordan mutatják be művészetük legjavát. A szinkronizált film a napoleoni időkből meríti a tárgyát és romantikus idők szentimentális és végtelenül bájos történetét eleveníti meg előttünk. Napoleon tulajdonképpen mellékszereplő ebben a filmben s csak a film elején látjuk, midőn az Elbe szigetére száműzésbe indul s a végén, amidőn onnan visszatér, hogy száznapos uralmát megkezdje. Napoleon inkább mintegy személytelenül lebeg a film felett, magában a cselekményben a bonapartizmus s royalizmus vivja meg harcát egy emberpár tiszta szerelmében s végül is — a szerelem győzedelmeskedik. Ramon Novarro a gárdatiszt, majd a bujdosó szerepében játszik és teremti meg a napoleoni kor romantikus levegőjét, amely általában ebből a filmből frissen előrad. Jól esik néha visszafeledkezni régi korok régi romantikájába és ez a film elefedtet minden felesleges gondot és valóban a tiszta és kedves romantikát adja.

A film előtt az Apolló egy Fox Movietone hangos filmhíradót mutat be, amelynek első jelenetében Silovics szavai bán áll a felvevőgép előtt s tart érdekes és jelentős beszédet az ország bánásokról való beosztásának jelentőségéről. E híradó ezenkívül az egész világból számos érdekes és friss riportjeleneteket mutat be.

A „Boldog napok“ című nagyszerű filmrevü a szubotocai Városi moziban

A szubotocai Városi tonkinóban hétfőtől került előadásra a „Boldog napok“ című pazar kiállítású, nagyszerű filmrevü, amely minden tekintetben jóval felülmúlja az eddig Szubotocán látott revüket. A Boldog napok egyik legfényesebb alkotása az amerikai Fox filmgyárnak. A revünek a látványosság a főkélléke, ebben a tekintetben pedig rengeteget nyújt ez a film.

A világvárosi revü keretében sorra vonulnak fel előttünk az amerikai filmgyártás legünnepeltebb sztárjai, akik közül egynek egynek a neve is elegendő egy film sikeréhez. A revü százszámra szerepelteti az ismertnevű filmszínészeket, a hangos színházak ünnepelt énekesit, zenészeket és káprázatos tudású táncosokat. Mindehhez hozzájárul a kiállítás gazdagsága és a nagyszerű zene. A zenekar Olsen, a világ legnagyobb jazzbandjának a karmestere vezényli. Sorra peregnék le előttünk az akrobatikus táncok, szenzációs slágerek, szólóénekszámok, kórusok, Jack Smith a hírem amerikai suttogó bariton és felsorolhatatlan nagyszerű jelenetek, amely elragadtatásra készíti a nézőt.

A revünek természetesen nincsen tartalmasabb meséje, a film azonban mégis teljesen lebilincselő. Egy vándor hajószínháznak nagyon rosszul megy a sora, amikor az egyik színésznőnek az utolsó percben az az ötlete támad, hogy Newyorkba megy és rábeszéli a legnagyobb sztárokat, hogy rendezzenek egy előadást a hajószínház szanálására. A sztárok vállalkoznak erre és megtartják az előadást, amely a Városi mozi rendezésében néhány órára világvárosi légkört nyújt a Városi mozi nézőközönségének.

Már az előcsarnokban kellemes meglepetés éri a mozi közönségét. Az előcsarnokot filmjelenetekkel és Rajkóvics Száva szubotocai festőművész karikatúráival hatásosan díszítették fel. A műsort a legújabb Fox híradó és a Városi mozi legújabb filmjének, az „Örök lump“-nak a prologusa egészíti ki. A „Boldog napok“ egész héten át műsoron marad a Városi moziban.

Jugoszlávia és a nemzetközi munkaügyi hivatal egyezségei. Beogradból jelentik: Dr. Sumenkovic, a jugoszláv királyság népszövetségi delegáltja közölte a nemzetközi munkaügyi hivattal, hogy a jugoszláv kormány nem fogadhatja el a földmunkások biztosítására és a minimális bérek megállapítására vonatkozó javaslatokat, amelyeket a munkaügyi hivatal legutóbb előterjesztett.

A szubotocai törvényszék husz napi fogházra és pénzbüntetésre ítélte Nédics Száva joghallgatót, aki a forgalmas uccán bottal megvert egy gimnáziumi tanárnt

Az aszfaltlovag tagadta, hogy botot használt volna az inzultusnál

A szubotocai törvényszéken Szubotoc Sztrahinja egyesbíró kedden délelőtt tárgyalta a február tizedikén történt botrányos uccai inzultus ügyét. Tornjanszki Milica, az inzultált szubotocai leánygimnáziumi tanárnt feljelentésére már régebben eljárás indult Nédics Száva huszonnég éves egyetemi hallgató ellen, az első tárgyaláson azonban a szubotocai járásbírószék a törvényszéket mondta ki illetékesnek az ügy elbírálására, miután az akkor életbeléptetett új büntetőtörvénykönyv súlyosabb rendelkezéseket tartalmaz a nyilvános helyen elkövetett súlyos becsületsértés ellen.

A kedd délelőtti főtárgyaláson Tornjanszki Milica tanárnt képviselőben dr. Katanec Mihovil ügyvéd ismertette a vádiratot, amelyben súlyos becsületsértéssel és könnyütéstéssel vádolja Nédics Szávát.

A tárgyaláson a vádlott mosolyogva és tréfálkozva tette meg a vallomását.

Beismerte, hogy többször arcultotta a tanárnt, de azt állította, hogy az provokálta őt.

Barátjával, Popovics Dusan egyetemi hallgatóval gyanútlanul haladt az uccán és a könyökével véletlenül megütötte a tanárnt, aki rövid szóváltás után arcultotta őt. Felháborodásában viszonozta az ütéseket, de nem használt botot Tornjanszki Milicával szemben.

Az inzultált tanárnt hallgatta ki ezután a bíróság. Tornjanszki Milica előadta, hogy déli tizenkét órakor a forgalmas Strossmayerova uccán a gimnáziumból hazafelé tartott, amikor a Brauchler féle butorizlet előtt hozzálépett Nédics, megragadta a karját és magához akarta húzni. Tiltakozott az inzultus ellen, mire Nédics kedélyeskedve rászólt:

— Ne idegeskedj kicsikém, árt a szépségednek.

A tanárnt és az uccai lovag között heves szóváltás támadt.

Tornjanszki Milica figyelmeztette a diákokot, hogy arcultó, ha nem hagyja békén, mire Nédics eléje tartotta az arcát és a megtámadt leány rá is ütött. Nédics Száva erre többször egymásután arcultotta Tornjanszki Milicát, majd megragadta a ruhája gallérját és botjával négyszer egymásután a tanárnt hátra ütött.

A botránynak a felháborodott járőrelők közbelépése és a postánál posztoló rendőr vetett véget.

Popovics Dusan egyetemi hallgató volt a következő tanu, aki kihallgatásakor azt állította, hogy Nédics nem inzultálta a tanárnt, hanem véletlenül ért hozzá a forgalmas uccán és csak akkor ragadta magát tettelegességre, amikor Tornjanszki Milica arcultotta.

A bíróság ezután a botrány szemtanuit hallgatta ki. Özvegy Kalmara Jenőné elmondta, hogy látta, amikor Nédics a gallérjánál megragadta és bottal megverte a tanárnt. Csiffary Imre magántisztviselő látta, amikor Nédics a leány elé tartotta az arcát, aki reá is ütött. Utána Nédics Száva többször arcultotta, majd bottal verte a tanárnt. Végül a hatvanas számú rendőr tett vallomást, majd dr. Katanec Mihovil főmagánvádló vádbeszéde után Nédics Száva maga adta elő védőbeszédét, amelyben büntetlenségét igyekezett igazolni és arra kérte a bíróságot, hogy függesse fel az ítélet végrehajtását, ha mégis bűnösnek találná őt.

A bíróság a nyilvános uccán elkövetett

súlyos becsületsértés és könnyü testisértés vétségében mondotta ki bűnösnek Nédics Szávát és ezért husz napi fogházra, ötszáz dinár pénzbüntetésre és a költségek megtérítésére ítélte.

Az ítélet ellen dr. Katanec felebbezést jelentett be.

Panaszkodnak a kéményseprőmunkások az alacsony munkabérek és az inasok nagyszámú foglalkoztatása miatt

A kéményseprők szövetségének plenáris ülése Noviszádon

A kéményseprőmunkások országos szövetsége hétfőn tartotta meg plenáris ülését Noviszádon. A plenáris ülésen, amelyen főleg a Dunabánság nagyobb városaiból jelentek meg kiküldöttek, a kéményseprőmunkások jelenlegi problémáiról tárgyaltak, így többek között a munkaidőről és a munkabér és munkaidőviszonyok rendezéséről. A plenáris ülésen hosszabb vita után elhatározták, hogy akciót indítanak az összes kéményseprőmunkások egy táborba való gyűjtésére, hogy a jelenlegi rossz gazdasági és munkaviszonyokban a kéményseprők helyzetét feljavítsák. A plenáris ülésen panaszok hangzottak el, hogy sok helyen reggel három órakor kell kezdeni a munkát, amely este hétig tart, 200–300 dináros havi bér és ellátás mellett. Ezenkívül az inas-kérdésben sok panasz hangzott el és megállapították, hogy sok munkaadó van, aki csak inasokat tart, ugyanakkor pedig a segédek munkanélkül nyomorognak. Végül a plenáris ülés elhatározta, hogy megteszik a szükséges lépéseket, hogy a munkaadókkal egységes szerződést kössenek és illetékes helyeken el fognak járni az inas-kérdés, valamint a munkaidő kérdésének egységes rendezése ügyében.

Október végére elkészül az új teherárutarifája. Beogradból jelentik: Az államvasutak új teherárutarifájának munkálatai már a végük felé haladnak és elkészítésük-nél úgy a tarifabizottság, mint a gazdasági képviselők javaslatait szem előtt tartják. Az új tarifa október végéig teljesen elkészül.

Az idei év végén megjelennek az új bankjegyek. Beogradból jelentik: Az új 10, 100 és 1000 dináros bankjegyek tervező munkálatai serényen haladnak előre és minden valószínűség szerint még az idei év végén sor kerül a régi bankjegyek fokozatos bevonására és az új jeguszlv bankjegyek forgalombahelyezésére. Eddig csupán az 1000 dináros bankjegyek végleges tervezete készült el, a másik két bankjegyfajta tervezetei a közeli hetekben nyernek befejezést.

Megkezdik az ország elektrifikálását. Beogradból jelentik: Az építésügyi minisztériumban megkezdtek a bel- és külföldi nagy cégek az ország egyes részeinek elektrifikálására vonatkozó tervezetek benyújtását.

— Új telefonösszeköttetések Magyarországgal. Beogradból jelentik: Az építésügyi minisztérium (legfelsőbb postaigazgatóság) közlése szerint Jugoszlávia és Magyarország között a következő telefonösszeköttetést létesítették: Vukovár—Mohács (háromperces beszélgetés három aranyfrank), Szubotica—Jásztelek (3.60 aranyfrank), Apatin, Palics, Szombor és Szubotica—Tompá (3 aranyfrank), Beograd, Noviszád és Titel—Tompá (3.60), Vajsza—Szed (3.60), Vukovár—Harkány (3), Donja Dubrava—Szekszárd (3.60), Szarajevo—Felsőmocsolád (4.2), Travnik—Pécs (4.20), Prevalje—Szekszárd (4.20), Beograd—Makó (3.60), Noviszád és Pančevo—Nyírmádó (4.80), Novi, Sztaribecsej—Békéscsaba (3), Apatin, Bela Crkva és Nórász—Békéscsaba (3.60 aranyfrank).

A látványosságok és pazar mutatványok világhírű nagymestere az utolérhetetlen varázsló és illuzionista

UFERINI és Társulata

szenzációs műsorának előadása a LIFKA-MOZI átalakított és megnagyobbított színpadán szerdától—vasárnapig

Szerdán este csak fél 9 órakor DISZELŐADÁS
Csütörtökön, pénteken és szombaton 5 és fél 9 órakor
Vasárnap 4, 6 és fél 9 órakor.

Vidékiek részére telefon előjegyzés 887. Helyárak 10-től 25 dinár

UFERINI 8 CSODÁJA

HALÁSZAT A LEVEGŐBEN

A nagymester megjelenik a színen és megmagyarázhatatlan csoda folytán a tenger aranyszínű halacskaí ott hagyják éltető elemüket a vizet és a színpad levegőjében röpködnek. A színpad közepén áll Uferini és sorban összefogdossa a röpködő halakat. Hogyan lehetséges ez?

AZ ELTÜNTETETT TÁNCOSNŐ

Lenge kis táncosnő perdül be a színpadra, csupa csipke, hajladozik, forgolódik, de Uferini a XX-ik század legnagyobb varázslója nem tűri, hogy a táncosnő elvonja a közönség figyelmét, ránéz a hölgyecskére, egy-két varázsszót mormol és a leány volt nincs. Semmivé, levegővé válik. Hogyan lehetséges ez?

A ZÖLD ÁLARC

misztikus vizio-telefon illúzió. A nagymester és társulatának legnagyobb csodája

SZELLEM BALETT

A nagy mágikus megjelenik a színen. Hűséges famulusai élettelen babákat hoznak a színpadra. Kócból és viaszból. A lélek nélküli anyag Uferini varázsszavára megmozdul, merev lábait táncra igazítja. A babuk táncra perdülnek. Hogyan lehetséges ez?

BÉCSI TÉSZTA

Cukorból, zsirból, lisztből minden jó gazdasszony tud rövidebb-hosszabb idő alatt tésztát sütni. Uferini ugyanezekből az anyagokból egy perc alatt olyan tésztát süt, mely egyúttal hús is! Hogyan lehetséges ez?

ELVARÁZSOLT KANÁRI MADÁR

A villanykörte rendeltetése az, hogy világítson, a kanári madár feladata, hogy énekeljen. Uferini a nagy mágikus varázspálcája nyomán a szerepek megcserélődnek. A kanári madár világít és a villanykörte énekel. Hogyan lehetséges ez?

A CSODÁK VIRÁGOS KERTJE

Üres a színpad, se hirt, se hamva virágnak, bokornak vagy fának, de Uferini a mester, nézőit a legszebben viruló paradicsomba akarja vezetni s egyszerre csak az élettelen színpad termelő humusszá válik. Itt-ott amott, mindenütt élet kezd rügyezni a színpadon, szébbnél-szebb színű és pompázó virágok karsú tetei emelkednek a levegőbe és alig mulik el pár perc, a legbujább virágerdőben gyönyörködhetnek. Hogyan lehetséges ez?

DARVAS GABOR:

„Mindent meggondoltam és mindent megfontoltam...”

Regény

(9)

Nekem volt egy száraz tiszta ingem odaadtam. Segítettünk az ingváltásnál és az övét száradni tettük. Azután úgy-ahogy kitesztogattuk ingeinket a tetűktől. Minden ember ezt csinálta, aki legalább felülni tudott. A legtöbb azonban apatikusan nyögve, hörögve, nagyrészt már haldokolva feküdt a csupasz deszkán.

Az „ápolók” végigjárták a szobát. A fekvőket megpiszkálták botjaikkal, s kiválogatták akik az éjjel elpusztultak. A halottakat a lábuknál fogva húzták ki a folyosóra, az ajtó elé. Az első nap 17 hullát láttam kivonszolni. Ott künn, ha még használható ruhadarab volt rajtuk, lehúzták, s a félmesztelen holttesteket egymásután a kórház előtt álló nagy oldalú szekérbe dobták. Két ökörral vontatták el később.

— Irgalmas Isten... Istenem... sóhajtottam arcát a kezébe temetve, Mayer Gyurka.

Baloldali szomszédunk, Szőke szakaszvezető, amint láttam vérhasban szenvedett. Rövid időközökben nagy erőfeszítéssel volt kénytelen kimászni, hogy dolgát elvégezhesse. Mikor megismerkedtünk, első dolga volt megkérdezni, nem volna-e a részére való orvosom is. Adtam neki egynéhány opiumpasztillát, mely után úgy nyult, mint ha az életét nyújtottam volna neki a tenyeremben.

Dobi egészen felfrissült, hogy fel tudott

egy kicsit ülni. Már nem volt fiatal. Ugy a negyven körüli években lehetett. Egy hadtáp osztaggal került fogságba s még félholtan is szidta Potioreket, mint a bokrot. Ő tájékoztatott az itteni állapotokról. Elmesélte, hogy a parancsnok, az a köpcős szemüveges „doktor” aki talán még csak nem is medikus, a szolgálatvezető pedig Vajda őrmester, akivel az előző napon egész közörszól megismerkedtünk. Két aljas bitang, akik nem tudni mi módon kerültek ide, hogy az Isten veszítse el őket minél előbb.

Magáról elmondta, hogy a csetánál (hadifogoly század) volt beosztva és a vasuton dolgozott egynéhány emberrel. Harmadik hete, hogy beteg, s ebbe a kórháznak nevezett siralomházba utalták.

— Sokat nem kell mesélnem — szólt — hogy mi történik itt, hiszen saját szemetekkel láthatátok. Ez így megy napról-napra. Alig várják az új betegeteket, hogy kirabolhassák őket. Az elszedett dolgokkal azután rendes kereskedelem folyik, s mindent értékesítenek a városban. A beszédett pénzen azután jól élnek.

— Nincsen ezen segítség? — kérdeztem. — Bizonyosan volna, ha valaki kezébe venné a dolgot. Aki beteg, attól nem félnek, aki pedig egészséges vagy véletlenül meggyógyul megvesztegetik azzal, hogy ápolónak nevezik ki, ami itt szintén felér egy kis királysággal. Ha nyakaskodik kirugják a csetához, előzőleg jól ellátva a bajját, mert tudják, hogy a tehetetlen emberek panasza ugysem jut messzire...

— Én pedig véget fogok vetni ennek a dolognak — mondtam elszántan. Szeretném látni, hogy szabad-e manapság ilyesminek megtörténni.

— Én pedig azt ajánlom, hogy egyelőre legyél csendesen — válaszolt Dobi, — mert könnyen átsétálhatsz a másvilágra. Mit akarsz csinálni? Hiszen magad is te-

hetetlen vagy és beteg!

— Vannak pártfogóim!

— A pártfogóid nem jönnek ide, s ha ide jönnek is, te iszod meg a levét. Egyelőre hallgass, várd meg nyugalommal, míg velem együtt meggyógyulsz. S azután — itt hallottam a fogát csikorogni — szétmorzsoljuk őket.

Egy szerencsénk volt: hogy Jóska bírta. Még mindig egészséges volt. Naponta hozott vizet mosakodni, teát főzött valahol, hogy hol, azt csak ő tudta volna megmondani s azzal törtötte meg a kulacsokat.

Alaposan össze volt verve szegény. De látta, hogy jelenleg kissebbségben vagyunk, tehát hallgatott.

— Azt azonban meghalt édesanyám emlékére megígérem magának — szólt ünnepelesen — hogy ez a kutya az én kezemtől fog megdögleni... Isten engem úgy segíjen...

Dobi megsimogatta a fejét.

— Hová való vagy fiam? — kérdezte.

— Bácskai vagyok önkéntes ur! — és illusztrációnak kinyitotta hosszunyulú kifest bicskáját, melyet a jó ég tudja, hogy mentett meg a „vizit” alkalmával.

— Jól van fiam, most már hiszek az esküdben — mondta Dobi elismerően mosolyogva.

Szőke szakaszvezető, akinek erős görcseit jótékonyan szüntette a bevett pilula, figyelmeztetett, hogy jó lesz készülődni, mert mindjárt jön a vizit...

A vizitet a „doktor ur” tartotta, Vajda őrmesterrel együtt.

A „doktor ur” botalt a kezében elsétált előttünk. Mikor elém került megállt.

— Hogy hívják tisztelhetet? — rikácsolt rám kakadu hangján.

(Folytatása következik)

VÁROSI BIOSKOP, SUBOTICA
OKTÓBER 6-16I HÉTFŐTŐL FOX JOURNAL No. 7.

SRETNI DANI

SZERENCSES NAPOK
FŐSZEREPBEN AZ ÖSSZES FOX MOVIE-TON STÁROK

Következő műsorunk:
HALHATATLAN LUMP (Unsterblicher Lump) Főszerepben: **Gustav Fröhlich**

Weiss Manfred budapesti cég létesítendő varrógép és kerekpár fióküzletei részére keres **forgalmas uccában megfelelő üzlethelyiséget**

Szakképzett és eddigi eredményes tevékenységet igazoló és kellő referenciákkal rendelkező **üzletvezetők, eladók és üzletszerzők is kerestetnek**

Ajánlatokat a noviszádi kiadóhivatal továbbít. 4641

Komplett 4645
Üzleti berendezés kasszával és címtáblával jutányos áron eladó

Noviszád, Sajarikova 19. Ugyanott egy komplett **előnyomda eladó**

HÁZHELYNEK a legszébb helyen negyed hoid telep eladó Darányi telep III. csoport 233. szám alatt a katolikus és református templomok közelében. Bővebbet e lap noviszádi kiadóhivatalában. 3491

Üzlethelyiségek
jutányos áron kiadók a noviszádi Róm. kat. hitközség templomudvari bérházában.

Az ideoi szezon legújabb, legdivatosabb és legizlésebb eredeti bécsi mintái megérkeztek, ugymint: storr, függöny, miljó, futó, falvédő, ágyterítő és ágygarnitúrák, fehérmű és ruhaminták, melyeknek előnyomtatását, valamint kidolgozását jutányos áron eszközölöm.

Kézi és géphímző terem. Gombáthuzás.
Azsúrozás, endlízés, szmirna szőnyegek nyírása, divatos csipkék és mindennemű kézimunka kellékek olcsó áron beszerezhetők

NAGYFEJEŐ
kézimunkaüzletében
NOVISZAD, KRALJICA MARIJA UT 2
(az új hidhoz vezető út)

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMAN SANDOR

ELADÓ
A STRANDUTON egy nagyobb ház, több lakással és üzlethelyiséggel jutányos áron eladó. Noviszád, Magyar ucca 65. 4607

Egy félhosszu ZONGORA jutányos áron eladó. Noviszád, Jevrejszka 7. 4613

Jókarban levő VARRÓGÉP elköltözés miatt 800 dinárért eladó. Noviszád, Kamenicska ul. 45.

ELKÖLTÖZÉS MIATT sürgösen eladó jókarban levő családi ház, lakás azonnal átvehető. Noviszád, Banatska (Tégla) ucca 13. 4644

VARRÓGÉP, használt, de jókarban levő azonnal olcsón eladó. Noviszád, Kamenicska ul. 5. 4662

BORBÉLYÜZLET forgalmass helyen eladó. Noviszád, Pasicseva ul. 30. 4663

Teljesen új VARRÓGÉP elköltözés miatt jutányos áron eladó. Kamenicska ul. 49. sz. 4651

ELADÓ több ezer pár KLUMPA kisebb és nagyobb méretekből, Fischer Antal klumpamesternél, Bács Monostor. 4653

ALLÁST KERES

NÉMET LEVELEZÉST jutányosan, óraszámra is, vállal perferkt német, volt német újságró. — Cim: Havas Károly, Szubotica, Vilsonova u. 58. 5475

APRÓ HIRDETÉSEK

JOBB MAGÁNYOS NŐ, ki a háztartás minden ágában jártas magányos ur-nőhöz vagy urhoz ajánlkozik. Anyahelyettesnek is elmenne vidékre. Cim a noviszádi kiadóban. 4620

KÉT GÉPÉSZ, kovács és nyersolaj traktor kezelők, szántáshoz vagy bármilyen üzemhez ajánlkoznak. Cim: Bálint István, Noviszád, Darányi telep III. cs. 68. 4624

MINDENES, aki ház is, állást keres vagy bejárónőnek is elmenne. Cim a noviszádi kiadóban. 4625

IRODAI munkákban jártas szerbül-magyarul beszélő négy polgárit végzett volt MÁV távíroda kezelő, raktárnoki, pénzeszedői vagy ehhez hasonló állást keres, esetleg irodaszolgáknak is elmenne. Cim a noviszádi kiadóban. 4658

KIADÓ

KIADÓ HELYSÉGEK: Háromszoba egy konyhából álló helyiség műhelynek egybe vagy külön kiadó. Az emeleten két nagy szoba butorozva vagy üresen kiadó. Gyura Jakicsa uccában ötszobás lakás mellékkeliségekkel, külön udvarral kiadó. Érdeklődni lehet özv. Fischer Sándornénál, Noviszád, Jevrejszka ul. 4. alatt délelőtt 11 órától délután 4-ig. 4450

KIADÓ Generala Vasića ulica 14. sz. alatt két elegáns uri lakás, vízvezeték, parkett. Érdeklődni a ház-mesternél vagy Ljubljanska 12. sz. házban. 4754

KERESLET

FIATAL munkáslányok felvételnek Barth dobozgyárban, Noviszád, Mali Liman. 4656

KIFUTÓFIU azonnal felvétetik Morgenstern borkereskedőnél, Noviszád, Jevrejszka ul. 7. 4657

AZONNALRA kerestetik cipész feisőrész készítő. Bagi János, Noviszád. Futaki piac. 4660

ERŐSEBB kifutófiu 15-ére felvétetik Cim Schmolka hirdetőirodában Jevrejszka 13. 4659

KÜLÖNFELE

SZEBBEN nem keretnek menyasszonyi koszorút de drágábban igen. Ifj. Lisák Mihály üveges, Csantavir. 4431

GYÜMÖLCSFÁT 45 éve legjobb minőségben Bednárz-féle kertészet Stara Kanizsa szállit. 4623

KOSZTÜMÖK ÉS NŐI KABÁTOK készítését olcsón vállalja Molnár József, Subotica, Agina u. 2. 5548

JUNIPER SÓSBORSZESZ borókakivonattal a leghatásosabbnak bizonyult készvény és egyéb bántalmaknál. A legjobban kerestett sósborszesz. Postal szétküldés: Mr Blum Alfréd gyógyszerháza, Szubotica, Főpostával szemben. 5540

LIFKA
Kedden utoljára a nagy sikert aratóit
Hét sas
Repülő bravurok csodafilmje
Csütörtöktől—vasárnapig
a világ leghíresebb mágikus és varázslójának felléptével
A zöld álarc
Szinpadi csoda és rejtély.
Előadja a teljes társulat

TEKINTSE MEG I 5205
vételekötözétséggel nélkül ujonan berendezett
gramofonosztályunkat
Polydor, Brunswick, His Masters Voice
gramofonok és lemezek
kedvező részleltetésre is kaphatók
Vig Zsigmond Sándor
zeneműkereskedés gramofonosztálya Subotica Kérje díjmentesen nagyárjegyzékeinket

GRUJICS MILÁN szücsműhelyét
Trg Oslobodjenje 3. (volt Wagner palotába)
helyezte át
ahol mindennemű átalakítást és megrendelést elvállal
Ugyanott több tanulóéány felvétetik 4655

Tisztelettel értesitem Noviszád és környéke közönségét, hogy lehnemű-tisztító intézetemet a
legmodernebb vasaló- és fényezőgépekkel felszereltem
miattal módomban áll az igen tisztelt közönség igényeit a jövőben még gyorsabban és pontosabban kielégíteni.
A nagyérdemű közönség további szives pártfogását kérve
KAPMAYER MIHÁLYNÉ
Keresek vidéken géperőre berendezett tisztító intézete gallór gyűjtőket
NOVISZAD, Futoski put 43. 4622

Helyi ismeretsséggel rendelkező
eladót és pénzeszedőt felveszek
Cim megtudható **KARDOS** hirdetővállalatnál Vilsonov trg 7. 4114

Stara Kanjizán előfizetéseket és hirdetések eredeti árban
Törteli József vesz fel a **REGGELI ÚJSÁG** számára

Női szabászati tanfolyam
nyílik október 6-án, hétfőn
az Ipartestület helyiségeiben
A tanfolyam tartama 6 hét, amely idő alatt a növendékek mindennemű női ruha, kabát, kosztüm szabását legmodernebb fazonokban elsajátíthatják
A TANFOLYAM DIJA 400 DIN.
mely összeg részletekben is fizethető. Külön kiadás nincs. A tanfolyam legkésőbb okt. 15-én kezdődik. A pontos időpontot a lapban közöljük.
A tanfolyamon 1—2 előadást minden érdeklődő díjtalanul hallgathat. A tanfolyam naponta este 7—9 óráig tart.
Bővebb felvilágosítással szolgál az **Ipartestületi Titkárság**
A tanfolyam vezetője:
Molnár József, női szabász
Subotica, Agina ulica 2. 5548

Üzemben megtekinthető
28-30 HP stabil szívógázmotor generátorral, Jindrich doráló, kötőrő, transmissziók, szíjtárcsák stb. eladók
Gausz János
Noviszád, Futoski put 66.